

ČASOPIS KOŠICKÝCH A ROŽŇAVSKÝCH BOHOSLOVCOV

1 / 2025

BOROMEO

S NÁDEJOU DO
RÍMA – NÁRODNÁ
JUBILEJNÁ PŮŤ

ROZHOVOR S OTCOM
BISKUPOM STANISLAVOM
STOLÁRIKOM

LEV XIV. – NÁDEJ
V ROKU NÁDEJE

Obsah

1	TÉMA – JUBILEJNÝ ROK	
	• Ramená nádeje – Jubilejná báseň (S. Sitkanič)	10
	• S nádejou do Ríma – Národná jubilejná púť (K. Fečík)	11
	• Jubilejný rok očami veriacich (Š. Jurčišin)	14
	• Rozhovor s rožňavským diecéznym biskupom Stanislavom Stolárikom (M. Kozej)	17
	• 24 hodín pre Pána (K. Fečík)	26
2	TEOLOGICKÁ ÚVAHA / POVOLANIE	
	• Boh, ktorý klope: Odpovieš? (M. Žinčák)	27
	• Ako Boh povoláva v Biblii? (P. Vyhonský)	31
3	PREDSTAVENIE – (STARO)NOVÉ TVÁRE	
	• Lev XIV. – Nádej v roku nádeje (S. Dzuričko)	34
	• Áno Bohu, áno službe / Na prahu kňazstva (M. Kozej)	36
	• Spoznaj bohoslovca (B. Grejták)	41
	• Pravý muž je muž vzťahov – Rozhovor s upratovačkou Evkou (O. Martinkovič)	43
4	SEMINÁR – Z NÁŠHO ŽIVOTA	
	• Nová skúsenosť v Prahe (M. Baloga)	49
	• Pastoračné víkendy (D. Dzuriš, P. Gutek)	51
	• Propedeutici v obrazoch (M. Brveník)	54
	• Extra náš občasný a každodenný (S. Sitkanič)	56

Titulná fotka: Vatican Media

Editoriál

Milí pútnici, dra-
hí čitatelia, bratia
a sestry!

Na Zelený štvrtok som na sociálnych sieťach narazil na jeden zaujímavý príspevok. Na fotke bol zobrazený Ježiš pri Poslednej večeri, no nie tak, ako ho poznáme, ale sám, bez učeníkov. A vedľa neho boli napísané „moderné“ výhovorky apoštolov. Peter: „*Prepáč, musel som sa postarať o nejaké záležitosti.*“ Ján: „*Prišli za mnou moji priatelia.*“ Ondrej: „*Bolo veľmi chladno...*“ Matúš: „*Trochu ma bolela hlava.*“ Filip: „*Môj oblúbený tím hral.*“ Tomáš: „*Tam sú samí pokrytci, nemohol som prísť.*“ Judáš: „*Dostal som príležitosť, ktorú som nemohol odmietnuť.*“

Bohužiaľ, s pokorou si priznajme, že sa častokrát vyhovárame a hľadáme príležitosť ako neprísť k Ježišovi. Možno nie vedome, ale ticho uprednostňujeme pohodlie pred prácou, zábavu pred modlitbou, uponáhľanosť pred stíšením. Náš život je plný „*dôležitých*“ vecí a Ježiš sa neraz ocitá na zozname ako posledný. Alebo tam už ani nie je.

Prežívame jubilejný rok, ktorý nie je len oficiálnou udalosťou či vonkajšou slávnosťou. Je to osobitné Božie pozvanie pre každého jedného z nás. V Druhom Liste Korintňanom čítame: „*V milostivom čase som ťa vyslyšal a v deň spásy som ti pomohol. Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!*“ (2 Kor 6, 2) Milí pútnici, je to výzva na zmenu, ale predovšetkým na obnovenie nášho

vzťahu s Ježišom. Na to, aby sme mu boli bližšie ako doteraz, aby sme boli s Ním.

Aj preto sme si tému jubilejného roka zvolili ako ústredný motív nášho ďalšieho časopisu. V článku „*S nádejou do Ríma*“ Vám priblížime atmosféru národnej jubilejnej púte, ktorej sme sa zúčastnili. Prinášame Vám aj veľmi hlboký rozhovor s otcom biskupom Stanislavom Stolárikom, ktorý tento rok slávi svoje životné jubileum a už desať rokov stojí na čele Rožňavskej diecézy.

Taktiež sme zozbierali úprimné pohľady niekoľkých veriacich na jubilejný rok. Ich slová sú dôkazom, že pravé jubileum sa neodohráva len v Ríme, ale aj v tichu našich bežných dní. Neodmysliteľnou súčasťou je aj téma povolania. V teologických úvahách sa zamýšľame nad tým, ako Boh povoláva v Biblii a ponúkame aj článok o známkach kňazského povolania s názvom „*Boh, ktorý klope: Odpovieš?*“

Napokon, veríme, že toto číslo nebude len súhrnom článkov, ale pozvaním k osobnej reflexii, zmene, náprave, modlitbe a úprimného vzťahu. Nenechajme Ježiša samého, nezostaňme pri výhovorkách, ale poďme mu v ústrety.

Nech Boh nádeje žehná Vaše kroky, naplní Vás pravou radosťou a odmení Vám všetky modlitby a obety, ktorými nás zahrňate.

Matúš Kozelj
šéfredaktor

Redakčná rada

šéfredaktor:

Matúš Kozej (v strede)

redaktori:

Horný rad (zľava): **Samuel Sitkanič, Daniel Sedlák, Peter Vyhonský, Matúš Žinčák, Martin Baloga, Marián Kuruc, Daniel Dzuriš, Šimon Jurčišin, Ondrej Martinkovič, Kristián Fečík**

Na fotke chýbajú: **Benjamín Grejták a Stanislav Dzuričko**

Seminárna kronika

NÁŠ ŽIVOT V SKRATKE

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ SV. ALŽBETY – PATRÓNKY KATEDRÁLY A KOŠÍC (17. 11. 2024)

Hlavný celebrant, otec biskup Viliam Judák, vo svojom príhovore poukázal na životný príklad a odkaz sv. Alžbety, ktorá nám ide stále v ústrety, hoci nás od jej života delí vyše 800 rokov: „Dnešná svätica je živým svedectvom toho, že čo všetko dokáže v ľudskom živote ozajstná obetavá láska a dobrota. Predovšetkým ju nasledujeme podľa našich možností a povolania, lebo len tak bude tento svet lepší a ľudskejší.“ Na svätej omši boli prítomní aj zástupcovia a primátor Košíc, pretože sv. Alžbeta je od roku 2019 oficiálnou patrónkou východnej metropoly.

LITURGICKÁ SPOMIENKA NA BLAHOŠLAVENÚ ANKU KOLESÁROVÚ (20. 11. 2024)

V duchu 80. výročia mučeníckej smrti blahoslavenej Anky sa niesla aj svätá omša v košickej katedrále, ktorú celebraval náš košický pomocný biskup. Slávnosti sa zúčastnili mnohí mladí birmovanci a aj kňazi pôsobiaci na miestach, ktoré sú úzko späté so životom

Anky. „V jej príbehu, tak ako v mnohých prípadoch v súčasnosti, sa stretá jemnosť s hrubosťou, nevinnosť s krutosťou, vnímavosť a pozornosť s aroganciou. Ankin príbeh volá po úcte k žene a každý muž sa práve cez úctu k žene stáva veľkým,“ zdôraznil otec biskup Marek.

ARCIDIECÉZNE STRETNUTIE MLÁDEŽE V PREŠOVE (23. 11. 2024)

Arcidiecézne centrum pre mládež v spolupráci s farnosťou sv. Mikuláša v Prešove zorganizovalo tohtoročné stretnutie mladých, ktoré začalo sprievodným programom saleziánov pred konkatedrálou. Nasledovala svätá omša, ktorú celebraval otec arcibiskup Bernard a po jej skončení sme šli na chutný guľáš. Nasledne sme si vybrali z ponuky desiatich

zaujímavých workshopov v centre mesta. Vyvrcholením bol záverečný program v športovej hale Hotelovej akadémie, kde vystúpili tanečníci, gospelová kapela Tretí deň a nechýbalo ani svedectvo sestry Lamiye a pútnika Extrémnej Krížovej Cesty. V závere organizátori prezradili, že najbližšie stretnutie mládeže sa bude konať v roku 2025 v Košiciach.

ONDREJSKÉ CELODIECÉZNE REKOLEKCIE / POŽEHNANIE ADVENTNÉHO VENCA

(30. 11. 2024)

Sviatok svätého Ondreja, hlavného patróna našej arcidiecézy, bol už tradične príležitosťou na celodiecézne rekolekcie. Vyše 230 kňazov prišlo na stretnutie so svojimi biskupmi. *„Dobrý pastier pozná svojich a vie, čo potrebujú. A ak sú veriaci spokojní, aj ich pastier je spokojný a šťastný. Nie je nič krajšie ako šťastný a spokojný Kristov kňaz! Takého kňaza treba extra povzbudzovať k činnosti, lebo on si vždy nájde príležitosť a dôvod, aby sa rozdal.“* Týmito slovami povzbudil otec arcibiskup prítomných kňazov. V závere odhalil a požehnal pamätný epitaf arcibiskupovi Alojzovi Tkáčovi. Tento deň vyvrcholil požehnaním adventného venca v našej seminárnej kaplnke a prvými Vešperami, ktorými sme vstúpili do Adventného obdobia.

PREDNÁŠKA ČESKÉHO KŇAZA – O. KAREL SKOČOVSKÝ

(05. 12. 2024)

Profesor pastorálnej teológie v Olomouci nám rozprával o svojej ceste ku kňazstvu a o kňazskej identite. Povedal, že kňaz je synom, otcom, ženíchom aj bratom. Synom, ktorého otec je Boh a matka Cirkev. Pripomenul aj slová sv. Cypriána z Kartága: *„Nemôže mať Boha za otca ten, kto nemá Cirkev za matku.“*

MIKULÁŠ V KŇAZSKOM SEMINÁRI (06. 12. 2024)

Ako každý rok, ani tentoraz Mikuláš nevynechal náš seminár. Nezastavil sa len u bohoslovcov, ale navštívil aj predstavených a profesorov. Od všetkých si vypočul piesne, básne aj pár vtipov, ktoré prijímali spoločné večerné stretnutie.

MARIÁNSKA AKADEMIA

(09. 12. 2024)

Tradičná Mariánska akadémia pri príležitosti sviatku Nepoškvrneného počatia Panny Márie sa tento rok niesla v duchu témy *„Mária ako Sofia – Múdrost“*. Katechézu na túto tému si pripravil vdp. Ján Dolný. Slávnostnú svätú omšu hudobne sprevádzal mládežnícky zbor z Jarovnic, ktorý svojím spevom obohatil liturgiu a vniesol do nej atmosféru modlitby a radosti.

OBLEČKA A KANDIDATÚRA V ROŽŇAVE / ADVENTNÁ KAPUSTNICA (11. 12. 2024)

Streda bola výnimočne bohatým dňom. Dopoludnia prijal náš spolubrat Matej Caban reverendu a kandidatúru z rúk otca biskupa Stanislava Stolárika v rožňavskej katedrále. Po návrate z Rožňavy

sme pokračovali v slávnostnej atmosfére večerami. Následne sme si pochutnali na adventnej kapustnici a záverečnou bodkou bol kultúrno-zábavný program, ktorý si pripravili naši prváci.

DUCHOVNÉ CVIČENIA V PREŠOVE

(16. 12. – 20. 12. 2024)

Už druhý rok po sebe sme strávili predvianočný čas na duchovných cvičeniach v Exercičnom dome sv. Ignáca v Prešove. Exerciície nám dával páter Ján Benkovský a hlavnou témou boli „Bohatstvá“. Čerpal z bohatstva myšlienok sv. Ignáca z Loyoly a povzbudzoval nás pri každej svätej omši ako aj pri prednáškach, aby sme žili v chudobe, dokázali sa podeliť a pomáhať druhým aj po materiálnej stránke. Ako prízvukoval, je to veľmi podstatná súčasť kňazského života, aj keď ako diecézni kňazi nesľubujeme chudobu (ako rehoľníci), no sme pozvaní ju žiť, ako ju žil aj Ježiš.

VIANOČNÉ PRÁZDNINY

(20. 12. 2024 – 07. 01. 2025)

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE

JUBILEJNÉHO ROKA (29. 12. 2024)

Na nedeľnú slávnosť Svätej rodiny sme sa vrátili z prázdnin, aby sme spolu s otcom arcibiskupom slávnostne otvorili jubilejný rok v košickej katedrále. Celá procesia sa začala v našom seminárnom kostole a odtiaľ sme aj s jubilejným krížom putovali do katedrály, kde nasledovala slávnostná svätá omša. V jej závere otec arcibiskup odovzdal štóly slávnostným kazateľom a jubilejným spovedníkom.

POŽEHNANIE IZIEB

(08. 01. 2025)

Po návrate z prázdnin nám otec špirituál požehnal naše izby a priestory. Súčasťou bola aj dobročinná zbierka, z ktorej výťažok putoval na podporu Pápežských misijných diel a na pomoc africkým krajinám.

JANUÁROVÁ DUCHOVNÁ OBNOVA – O. MARIÁN TOMAŠOV

(17. 01. – 19. 01. 2025)

Riaditeľ Diecézneho školského úradu (Rožňavskej diecézy) a farár v Hnúšti bol naším prvým exercitátorom v novom roku. Rozprával nám o svojom povolaní, ako k nemu prišiel, ale aj o svojej misii v Kazachstane, kde pôsobil desať rokov.

17. VÝROČIE KONSEKRÁCIE SEMINÁRNEJ KAPLANKY (22. 01. 2025)

SEMESTRÁLNE PRÁZDNINY (24. 01. – 02. 02. 2025)

KONFERENCIA – KŇAZSKÁ SLUŽBA V CHARITE (03. 02. – 04. 02. 2025)

V Dolnom Smokovci sa konala konferencia s názvom „Kňazská služba v charite.“ Cieľom tohto podujatia bolo oživiť a prehĺbiť povedomie o dôležitosti charity v kňazskej službe. Zastúpenie na tejto akcii mal aj náš kňazský seminár v podobe celého 3. ročníka. Prítomní boli mnohí kňazi z celého Slovenska a hlavní koordinátori jednotlivých diecéznych charít. V pondelok večer nás privítal žilinský diecézny biskup – Mons. Tomáš Galis, ktorý je od roku 2020 prezidentom Slovenskej katolíckej charity. Hlavným prednášajúcim bol maďarský kňaz, otec Ferenc Árvai, ktorý pôsobí v diecéznej charite v Égeri (Maďarsko) a ktorý ponúkol veľa osobných skúseností a krásnych myšlienok.

FEBRUÁROVÁ DUCHOVNÁ OBNOVA – O. PETER KYŠEĽA (14. 02. – 16. 02. 2025)

Farár v Šarišských Michaľanoch nám v piatok večer rozprával o pravde a o tom,

ako ju hľadať, žiť a vytrvať v nej. V sobotu nás povzbudil, aby sme sa nesprávali ako majstri sveta, ale boli vždy ľudskí a pamätali na to, že aj keď už budeme kňazmi, budeme stále ľuďmi. Tiež spomenul, že sa máme vedieť „opásať“ a slúžiť druhým. Nakoniec nás povzbudil, aby sme sa nikdy nezabúdali modliť za spolubratov.

LEKTORÁT A AKOLYTÁT (01. 03. 2025)

V sobotu prijali traja naši bohoslovci lektorát a piati akolytát z rúk otca arcibiskupa, ktorý ich povzbudil k obete a službe. Sú to ministériá, ktoré ich privádzajú o krôčik bližšie ku kňazstvu. Lektorát prijali: Matúš Kozej, Denis Bednár a Stanislav Dzuričko. Na službu akolytov boli ustanovení: Martin Baloga, Patrik Gutek, Šimon Jurčišín, Marián Kuruc a Peter Vyhonský.

MARCOVÁ DUCHOVNÁ OBNOVA – O. FRANTIŠEK BARNA (14. 03. – 16. 03. 2025)

Exercitátorom bol školský kaplán z farnosti sv. Gorazda a spoločníkov na košickom sídlisku Terasa. Rozprával nám o známom slovenskom spisovateľovi Milanovi Rúfusovi, o jeho básňach a pohľade na svet. Zamýšľali sme sa nad otázkami ako: „Kto je človek?“ či „Kto je Boh?“. Povzbudil nás k tomu, aby sme sa nebáli

prísť do ticha a samoty a tam hľadali Boha. Ako povedal aj sám Milan Rúfus: „O Bohu najviac povieme, keď mlčíme.“

SEMINÁR O ĽUĎOCH ŽIJÚCICH S PRÍŤAŽLIVOSŤOU K ROVNAKÉMU POHLAVIU A S PROBLÉMAMI RODOVEJ IDENTITY (02. 04. 2025)

Tento seminár nám dával Bryan Crucis Shen Shuyliang, ktorý je členom singapurského reakčného tímu katolíckej arcidiecézy pre ľudí žijúcich s príťažlivosťou k rovnakému pohlaviu a s problémami rodovej identity. Venuje sa tejto téme už niekoľko rokov a robí takéto semináre po celom svete. Ukázal nám aj percentuálne zastúpenie takýchto ľudí v Európe, Ázii, Amerike a Afrike. Hovoril nám, ako treba k týmto ľuďom pristupovať, ako im pomáhať a riešiť s nimi spomínané problémy.

JUBILEJNÁ PÚŤ DO RÍMA (04. 04. – 08. 04. 2025)

VEĽKONOČNÉ TROJDNIE (17. 04. – 20. 04. 2025)

Veľkonočné Trojdnie sme začali svätou omšou svätenia olejov v košickej katedrále, na ktorú prišlo vyše 320 kňazov. Následne sme slávili obrady podľa možnosti – niektorí v seminárnom kostole, iní v katedrále a rožňavskí v Rožňave. V nedeľu po svätých omšiach sme všetci odišli domov na krátke prázdniny.

APRÍLOVÁ DUCHOVNÁ OBNOVA – O. VILIAM PAULÍČEK (25. 04. – 27. 04. 2025)

Duchovnú obnovu v apríli nám dával o. Viliam Paulíček, ktorý je od roku 2006

poverený starostlivosťou o pútnikov do Svätej Zeme a Ríma. V prvej meditácii zdôraznil: „Tak ako pútnik vie, kam ide a čo tam chce pozrieť, tak musíme aj my vo svojom živote ísť za Kristom a každý deň mu máme znova povedať svoje ‚fiat‘ – áno.“

MEDZISEMINÁRNY FUTSALOVÝ TURNAJ (08. 05. 2025)

Tohtoročný turnaj hostili gréckokatolícki bohoslovci v Prešove. Bol to pre nás výnimočný deň, pretože sa nám po dlhých rokoch podarilo dostať do finále, ktoré sme síce prehrali s domácimi Prešovčanmi, ale získali sme krásne druhé miesto. Bronz si odniesli spišskí bohoslovci a „zemiaky“ zostali v rukách nitrianskeho seminára.

Spracovali:
Matúš Kozej, Daniel Sedlák

Foto: Archív KSKE, Jaroslav Fabian,
Michal Halčko, Rožňavská diecéza

Ramená nádeje

Jubilejná báseň

Tam na úpätí vrchu
skvie sa v jasnom žiare kríž.
Kríž nádeje, kotva spásy,
prostriedok odpustenia.

Ak všetko zlyhá,
keď je pred očami hustá studená hmla
a v srdci bolestná prázdnota
temnej noci,
predsa sa ešte jedna vec ligoce – nádej.

Ťnou naďalej túžim, vládzem,
neprestávam,
deň čo deň nanovo v ústrety
Životu vstávam.
A s dušičkou vrtkavou, vierou skákavou,
kráčam smelo ďalej.

Spadnúť hanbou nie je,
všetkým sa to deje,
najmä vtedy, keď svet a diabol
do zmätku ženie.

Lež, kto základ pevný má,
v Kristovi stmelený,
tiež spadne, no menej to bolí,
ľahšie sa dvíha, čerstvo dýcha,
krajšie žije a sladko spí.

Hriech ho len tak nezraní,
no predsa ho len niečo raní
– Božia láska.

Tá láska, ktorá vždy pevnou kotvou
na rozbúrenom mori je.

Tak sa vrúcne ku krížu vrhám,
pevne sa ho držím, s láskou nesiem
a On, Ten, ktorý sa na ňom za nás dal,
ma objíma, láme rozdelenie, ničí hriech,
dáva život bez konca, bez starostí,
skutočnosť už raz venovanú, no stratenú
a znovu darovanú,
ten voňavý a sladký nebeský raj.

Hľa, spozorníme!
Žíme ho teraz, okamžite, kým je
a máme čas!

Človeče, už konečne vstaň a zobuď sa!
Odpusť a odpútaj sa
od hnevu, pýchy, závidi,
zúrivého besnenia,
od smrtiaceho hriechu, z ktorého
choroby pramenia,
nech sa zmierením, srdečným objatím,
uzdravia mnohé zranenia.

Nech človek človeku nie vlkom,
ale vždy bratom je,
veď všetci sestry a bratia sme,
sme jedna veľká rodina,
každý jeden pútnik
a spolu – pútnici nádeje.

Amen.

Samuel Sitkanič

S nádejou do Ríma

NÁRODNÁ JUBILEJNÁ PÚŤ

Mnohí z Vás čitateľov iste viete, že od 3. do 6. apríla sa konala národná púť Slovákov do Ríma v rámci jubilejného roka. Aj my seminaristi sme sa pridali medzi tisíce Slovákov, ktorí sa v tomto jubilejnom roku túžia stať celoživotnými pútnikmi nádeje. Jej prameňom je, ako poznamenal dnes už zosnulý pápež František v posolstve slovenským pútnikom, Kristovo prebodnuté srdce. Mesto Rím sa stalo svedkom tejto žijúcej nádeje už v osobách prvých apoštolov, Petra a Pavla. V nich Kristovu nádej spoznávali ďalší a ďalší – často tí, ktorí pre nádej na večný život obetovali aj svoje životy. Tam sa Cirkev rozrástla a zakorenila. My sme tam putovali, aby sme objavovali korene tejto nádeje a zároveň, aby sme sa nechali aj my naplniť nádejou.

Do Ríma sme pricestovali lietadlom 4. apríla popoludní. Po krátkom ubytovaní sme už cestovali metrom k prvej a zároveň hlavnej jubilejnej bráne. Jubilejný kríž sa niesol ulicou „Via della Conciliazione“ pred naším malým zástupom, smerujúc k Bazilike sv. Petra, nad ktorou žiarilo jasné slnko. Cestou sme spievali duchovné piesne, litánie ku všetkým svätým a modlili sa modlitby putovania k svätej bráne. Boli to silné a hlboké momenty.

Po modlitbách nad hrobom svätého Petra a spoločnom fotení nám otec rektor podal výklad o jednotlivých objektoch baziliky i o nej samotnej. Po tomto sme už smerovali na hotel, kde nás čakala chutná talianska večera. Rovnako chutné a pestré boli aj raňajky

Nedeľa bola pre slovenských pútnikov vyvrcholením národnej púte. Stretli sme sa na slávnostnej svätej omši na Námestí svätého Petra v deň jubilea chorých a sveta zdravotníctva, ktorú celebroval proprefekt Dikastéria pre evanjelizáciu, arcibiskup Rino Fisichella. Veľkou radosťou a dojatím nielen slovenských pútnikov bolo, keď sa na konci prijímania pred nami ukázal chorý svätý otec František na vozíčku so slovami: „Buona Domenica a tutti – Požehnanú nedeľu všetkým!“

nasledujúceho dňa, ktoré nás posilnili na dlhý a náročný deň.

Dopoludnie sme strávili vo vatikánskych záhradách, múzeách a v Sixtínskej kaplnke. Po krátkom obede sme sa presunuli do južnej časti Ríma, za druhý breh rieky Tiber, kde sa týči Pápežská bazilika svätého apoštola Pavla za hradbami. Opäť sme podobným spôsobom prešli svätou bránou a ponorili sa do modlitby pri hrobe svätého Pavla pod hlavným oltárom. Obrovská bazilika sa postupne naplňala slovenskými pútnikmi, čo naznačovalo blížiacu sa svätú omšu za účasti slovenských biskupov, kňazov a veriacich. Na tejto svätej omši posluhovali pri oltári naši košickí diakoni i bohoslovci. Hlavným celebrantom bol otec arcibiskup Stanislav Zvolenský, ktorý v homílii okrem iného vyzdvihol potrebu opustiť postoj tvrdosti a obrany, ktorý často pramení zo zranení a vnútornej osamelosti. Nadväzujúc na evanjelium o žene pristihnutej pri cudzoložstve povedal: *„Sme pozvaní odložiť tie kamene, ktoré máme akoby skryté v rukách, pretože máme v sebe rozličné zranenia. Cítíme sa osamelí a myslíme si, že musíme obviňovať iných.“*

Dnes, keď je už Svätý Otec vo večnosti si ešte viac uvedomujeme milosť, ktorá sa nám dostala – že sme ho mohli posledný krát naživo vidieť a počuť. Jeho slabučký chorý hlas z tej nedele v nás bude ešte dlho znieť.

Popoludnie tohto dňa niektorí využili na poznávanie historických pamiatok ako napríklad, Panteón, Koloseum, rôzne námestia, fontány a kostoly starého mesta Rím, kde nás sprevádzal otec rektor Štefan. Iní zasa využili tento čas na prechádzku po pláži či osobné stíšenie a modlitbu.

Spoločná fotka pred hlavným oltárom v Bazilike sv. Petra

Ďalší deň našej púte sme navštívili Baziliku svätého Jána v Lateráne a Baziliku Santa Maria Maggiore, čím sme zavýšili návštevu štyroch hlavných rímskych bazilik a prechod jubilejnými bránami. Aj tu sme odovzdávali svoje úmysly púte v modlitbe pred Pánom. Popoludní sme sa ponorili do podzemia Kalixtových katakomb, kde sme mohli vidieť rozsiahle pohrebisko kresťanov a pápežov z 2. až 4. storočia. Po prehliadke sme mali svätú omšu v kaplnke pri katakombách, ktorú

celebroval náš spolupútnik a zároveň dekan Teologickej fakulty, otec Radoslav Lojan. V kázni nás povzbudil otec Marek Rojak, ktorý s nami húževnato putoval na vozíčku.

Posledný deň ráno sme už cestovali domov na Slovensko, kde sme púť zavýšili svätou omšou v našej seminárnej kaplnke. Pri svätej omši nám otec rektor odovzdal dekréty o absolvovaní jubilejnej púte, ktoré nám majú pripomínať nádej a milosť, ktorých sme sa v Ríme dotkli.

Ďakujeme našim predstaveným, osobitne otcovi rektorovi za organizáciu púte a sprevádzanie po Ríme. Ďakujeme dobrodincom seminára, vďaka ktorým bola pre nás púť finančne zvládnuteľná. Ďakujeme tiež ostatným spolupútnikom, že sme spolu mohli tvoriť spoločenstvo nádeje.

Spracoval: **Kristián Fečík**
Foto: Archív KSKE

Jubilejný rok očami veriacich

VERONIKA KADUKOVÁ, laik

Na cestu Jubilejného roka som „predvstúpila“ už v roku 2023 počas putovania s dominikánmi, ktorého témou bolo putovanie v znamení nádeje. Pozývali nás naň aj tieto slová pápeža Františka: „Musíme udržať pochodeň nádeje, ktorá nám bola daná, a urobiť všetko pre to, aby každý opäť získal silu a istotu pozeráť sa do budúcnosti s otvorenosťou ducha, dôverujúcim srdcom a prezieravou myslou.“ Jubilejný rok je pre mňa akoby svetlom na mojej ceste života. Dotýka sa ma mnohými okamihmi, ktoré moju pozornosť upriamujú práve na NÁDEJ a DÔVERU. V kruhu každodenných povinností sa často pozastavím nad tým, že mnohé veci vnímam negatívne, akoby som v nich nevidela zmysel či budúcnosť. Sú to chvíle, ktoré sa ma snažia strhnúť na cestu bez nádeje. Paradoxne v takýchto chvíľach si uvedomujem, ako veľmi potrebujem práve svetlo aj tohto Jubilejného roka, svetlo mnohých milostí. Je príležitosťou, kedy mnohorakými spôsobmi pociťujem malé či veľké dotyky Božej prítomnosti a o to sa viac učím naplňať svoje srdce nádejou a dôverou. Byť pútnikom nádeje je krásna výzva ísť po ceste, ktorá aj napriek mnohým úskaliam vedie k jedinému cieľu. A preto veľmi túžim, aby Jubilejný rok pre mňa nebol ohraničený akýmsi dátumom,

ale aby som jeho svetlo dokázala udržať a niešť svojím životom aj naďalej, ako nás k tomu vyzýval aj Pápež František.

TOMÁŠ ŇACHAJ, laik

Jubilejný rok pre mňa neznamená len nejakú udalosť v kalendári. Je to výzva – zastaviť sa uprostred školy, povinností, hluku sveta a znova sa pozrieť na Boha. Ako študent medicíny žijem v neustálom zhone a niekedy mám pocit, že Boh je len na okraji. Ale práve Jubileum mi pripomína, že On je stále tu – nie ako niečo navyše, ale ako základ všetkého. Často sa cítim nehodný, unavený, nie celkom „svätý“ – ale Božie milosrdenstvo mi dáva nádej. Neprežívam tento rok nejak zázračne. Niekedy len krátkou modlitbou v električke, inokedy tichom na chodbe medzi prednáškami. Ale aj to má cenu. Cítim, že ma Boh volá bližšie, nie preto, že som dokonalý, ale preto, že ma miluje. Jubilejný rok mi pripomína, že aj mladý človek môže byť nositeľom pokoja, svetla a dobra. Nie preto, že musí, ale preto, že chce.

ARIMATEA, rehoľná sestra z Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa

Jubilejný rok je pre mňa osobitným rokom milostí s možnosťou získať úplne odpustky, ktoré nám Cirkev udeľuje počas tohto roka. Je pre mňa dôležitým okamihom prechodu, a to nielen prechodu

cez Sväté brány, či už v Ríme alebo cez brány našich jubilejných chrámov, ale prechodu hlavne od zla k dobru, od pohodlia k činnosti, od egoizmu k otvorenosti, od seba k Bohu, k blížnym...

Jubilejný rok v dejinách predstavoval veľký duchovný, cirkevný i sociálny význam. Bol charakterizovaný odpúšťaním hriechov, putovaním, odpustkami. Tohto ročný *Jubilejný rok* ma naplňa vďačnosťou a pozýva ma otvoriť sa Božiemu milosrdenstvu, novým výzvam a milostiam, ktoré ako dážď na nás padajú bez našich zásluh.

Pri vyhlásení a otvorení tohto Jubilejného roka som sa živo preniesla zopár rokov dozadu, keď pápež František rok 2016 vyhlásil za mimoriadny Svätý rok milosrdenstva. Nakoľko som v tom čase pôsobila vo Vatikáne, mala som možnosť prežívať mnohé udalosti a slávenia priamo na mieste diana, napr. otvorenie Svätej brány v Bazilike sv. Petra, a mnohé iné. Pozorovala som skupiny pútnikov, dobrovoľníkov, organizátorov, i samotného Sv. otca pri rôznych sláveniach a zároveň som aj prechádzala cez Sväté brány, či už

osobne alebo spoločne s našou rehoľnou komunitou v Ríme. Možno práve čas, ktorý som tam strávila mi dopomohol, že tento Jubilejný rok prežívam intenzívnejšie ako Jubilejný rok v roku 2000. Samotné motto: „*Pútnici nádeje*“ ma inšpirovalo opäť siahnuť po encyklike pápeža Benedikta XVI. *Spe salvi* a spisoch našej zakladateľky bl. Alfonzy M. Eppingerovej, ktorá dôverujúc Božiemu milosrdenstvu, vstúpila túto dôveru aj ostatným.

Jubileum nás pozýva vrátiť sa k nádeji. Nádej neprichádza ako niečo nové; ona tu stále bola, ale potrebujeme ju objaviť, dať jej opäť novú silu, nový impulz, oživenie, zvlášť v čase skúšok. Aby sa sila tejto nádeje umocnila, Boh nám dáva až viditeľné znaky svojej starostlivosti a lásky: zvlášť v tomto roku prichádza k nám aj cez nového pastiera Cirkvi Svätého Otca Leva XIV., ktorý je pre celý svet a aj pre mňa osobne novou nádejou do budúcnosti. Nádej, ktorú nemôžeme oddeliť od ďalších teologálnych čností viery a lásky, nás pozýva kráčať v ústrety tým, ktorí hľadajú zmysel svojho života, ktorí

sú hladní a smädní po Bohu, po Jeho láske. Slová jubilejnej hymny nás burcujú nezostať nečinní v tomto milostivom čase a nepremárniť ho, a tak: „*Zdvihni zrak svoj, hýb sa s prudkým vetrom, zrýchli krok, Boh prichádza v tom všetkom.*“

JURAJ JURICA, kňaz (apoštol
Božieho milosrdenstva, jubilejný kňaz)

Udalosť Jubilejného roka 2025 mi pripomína, že nie len čas plynie a jeho kolobeh má svoje zákony, ale že my sami sme súčasťou oveľa väčšieho príbehu. Sme v centre príbehu vykúpenia a 2000-ročného Božieho dobrodružstva s človekom. Aj ja mám príležitosť navštevovať mnohé jubilejné kostoly a pútnické miesta. Stretávanie sa s ľuďmi je však pre mňa určite najväčším darom. Stretávam sa s ľuďmi, ktorí povzbudení milosťami Jubilejného roka si chcú prehĺbiť svoju vieru, svoju modlitbu, po rokoch pristúpiť k sv. spovedi, zmieriť sa v rodine, chcú si dať do poriadku svoje manželstvo, aktívne sa zapájať do farských akcií alebo putovať k hrobom apoštolov do Ríma. Viem, že ja sám ako kňaz mám byť osobitným povzbudením pre ľudí. Rovnako však ďakujem každému, vďaka komu sa môže posilniť aj moja kresťanská viera. Osobitne sa ma dotklo slávenie veľkonočného Trojdnia s rodákmi v mojej rodnej farnosti. Následne ma silno oslovilo veľkonočné požehnanie pápeža Františka *Urbi et orbi*, ktorý hneď potom odišiel za vzkrieseným Kristom. V skutočnosti si však temer každý deň uvedomujem, že ten, ku ktorému kráčame, naozaj kráča s nami, tak ako to sľúbil – po všetky dni až do skončenia sveta. Určite to bude aj v osobe nového pápeža

Leva XIV. Modlím sa, aby sme my všetci mali odvahu a chuť „nalievať nové víno do nových mechov“. Nech sa teda dobrému Pánu Bohu splní Jeho sen o nás. Keď bude tento Jubilejný rok úspešný pre Neho, bude to úžasný rok pre každého z nás!

VOJTECH TURKO, kňaz

Jubilejný rok prežívam ako čas vďaka za všetky milosti, ktoré som dostal od Pána Boha. Tesne pred smrťou pápeža Františka som dostal ponuku putovať s priateľmi do Ríma. Táto neplánovaná púť mi priniesla veľmi pekné zážitky. Bol som ubytovaný v gréckokatolíckom kolégiu pri Bazilike Santa Maria Maggiore, tam, kde dnes odpočíva pápež František. V Ríme som videl pútnikov z celého sveta, ktorí prichádzajú s prosbou, vďakou a láskou, tam som si hneď uvedomil, aká je naša katolícka cirkev multikultúrna. V pastorácii vnímam, že každý jeden veriaci potrebuje pocítiť dotyk Božej lásky a milosrdenstva. Som dojatý z toho, keď vidím mnohých veriacich, ako zbožne prechádzajú bránami milosrdenstva, vnímam tú veľkú milosť, ktorú nám Pán dáva skrze svoje milosrdenstvo. My všetci sme pútnikmi nádeje, no dôležité je, aby sme nie len o nádeji hovorili, ale predovšetkým ju žili, a tak vydávali dobré svedectvo o Božej láske, ktorá nepozná hranice. Len vtedy budeme naozaj pútnici nádeje, ak budeme všade šíriť nádej a lásku. Práve každému človeku, aby pocítil dotyk Božej lásky a milosrdenstva, ku ktorým sa môžeme obzvlášť v tomto jubilejnom roku utiekať.

Spracoval: **Šimon Jurčišin**

Foto: Vatican Media

Rozhovor s rožňavským diecéznym biskupom Stanislavom Stolárikom

IN VIRTUTE SPIRITUS SANCTI CUM MARIA

MOCOU DUCHA SVÄTÉHO A S MÁRIOU

Otec biskup, narodili ste sa v Rožňave ako siedme z ôsmych detí. Ako si spomínate na svoje detstvo?

Áno, pochádzam z početnejšej rodiny. Hneď na začiatok chcem veľmi úprimne povedať, že som za našu rodinu veľmi vďačný. Samozrejme bolo veselo, keď nás bolo toľko súrodencov. Byť predposledný v rodine prináša aj isté výhody. Rodičia sú oveľa viac zrelší, ako pri prvom dieťati, už vedia, o čom je výchova, súrodenci toho „malého“ všeličo naučia, sú oporou, bratmi, sestrami a zároveň kamarátmi. V čase môjho detstva aj iné rodiny mali viac detí a tak sme mali aj veľa kamarátov, s ktorými sme sa stretávali hlavne pri hrách, športových zápoleniach, ... a aj pri šibalstvách. Nie vždy sa naše stretnutia niesli v znamení družnosti, prišli aj „výmeny názorov“, ale aj vďaka múdrosti vedenia rodičov sa dali aj hádky do poriadku a kamarátstva pokračovali.

Zvláštne čaro mali hlavne dni sviatkov, najviac asi Vianoce. Bolo to, keď som mal asi 10 rokov. Veľmi som si priaľ, aby mi Ježiško priniesol paličkový hokej. A stalo sa. S odstupom času som si však uvedomil a stále mám v srdci skúsenosť, že každé Vianoce boli krásne a šťastné preto, lebo sa prežívali v rodine, v ktorej

sme sa mali navzájom naozaj radi a že sme spolu očakávali a prežívali to, čo dáva Vianociam jediný pravý zmysel – príchod Božieho Syna.

Aké hodnoty Vám rodičia vštepovali?

Mal som skvelých rodičov, čím nechcem povedať, že boli dokonalí. To nie je nikto z ľudí. Ale moji – a keď odpovedám na otázku o súrodencoch, tak poviem – naši rodičia mali správny základ ľudský aj kresťanský, na ktorom stavali celý svoj život a takéto základ postavili aj u nás, či v nás – deťoch. Aj potom, ako sme sa v dospelosti rozprchlí z domu, mali sme na čom budovať ďalej. Toto ich smerovanie a pravá láska – to všetko sa prejavilo aj v tom, že nechceli byť tými, ktorí hľadajú pohodlie, bezstarostnosť. Preto, že opravdivo žili aj pre druhých, otvorili sa životu v prvom rade vo vlastnej rodine, keď prijali s láskou osem detí.

Rodičom vďačím za výchovu ľudskú, kresťanskú, za nadobúdanie pevných presvedčení v tých dôležitých životných otázkach, za vytváranie rodinnej klímy, v najlepších podmienok aké boli možné – pre nás všetkých. Netvrdím, že každý deň „bola nedeľa“, ale to nie je možné ani v najlepšej rodine.

Ako by ste povzbudili v dnešnej dobe manželov, aby sa nebáli prijať viac detí? Často počúvame: „Nám stačí jedno alebo dve.“

Sú manželia, ktorým nie je možné mať deti, hoci po nich túžia. Sú manželia, ktorí z rôznych dôvodov ostávajú pri jednom – dvoch deťoch. Dôvody si musí každý povedať úprimne sám pred sebou a pred Bohom, pretože môžu byť oprávnené, napr. vážne zdravotné dôvody, môžu byť motivované práve „obavou“ z väčšej námahy, až egoizmom... Nesúdím nikoho, len chcem opäť zdôrazniť, že právo na život má každé dieťaťko, ktoré sa hlási na svet a za jeho život a ochranu tohto života sú zodpovední tí, ktorí mu ho dali, ale tiež tí, ktorí majú napomáhať a podporovať ochranu tohto nového života. A potom, ak sú manželia naozaj zodpovední a nechcú mať deti len pre seba, treba si v pravde „spočítať“, čo bude pre deti to skutočne lepšie, teda si uvedomiť aj to, akým bohatstvom a prínosom pre deti, pre ich

budúce fungovanie v rodine a spoločnosti sú súrodenci a s nimi vytvárané vzťahy. A v neposlednom rade si treba uvedomiť, že každý človek, ktorý príde na svet, má od Stvoriteľa dary a predpoklady, aby bol pre ľudské spoločenstvo prínosom so svojou jedinečnosťou a úlohou, ktorou ho poveril Boh v živote na tomto svete. Nikto nespočíta, koľkým deťom nebolo dovolené narodiť sa, hoci už žili pod srdcom matiek. Veľkou bolesťou je, že prišli o život a treba si uvedomiť i to, že svet by sa bol mohol viac posunúť vpred, keby v ňom vo svojom čase nechýbali tí, ktorí nikdy neuzreli svetlo sveta. Mohli by byť napríklad objaviteľmi liekov na dnešné choroby.

Čo Vás priviedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom? Komu vďačíte za kňazské povolanie?

Nepoviem pre mnohých nič nové, keď opäť spomeniem moju mamu a robím to rád. Moja mama, odkedy sa vydala, modlila sa za to, aby mala syna kňaza.

Musela však prejsť nejednou skúškou. Prvý sa narodil syn, potom dve dcéry, potom syn, ale ten niekoľkomesačný zomrel, potom znova dve dcéry, potom som sa narodil ja ako siedme dieťa a ešte po mne jedna sestra. Siedme dieťa sa stalo kňazom. Môžeme tu hovoriť o jej dôvere, vytrvalosti, neustávajúcej modlitbe, ktorá vychádzala z túžby, aby sa jej syn stal kňazom. Prečo po tom tak túžila? Iste preto, lebo si uvedomovala veľkú potrebu kňazských povolání aby sa šírilo Božie kráľovstvo. Ja ďakujem mojej mame za jej vytrvalosť a dôveru. A za všetko ostatné, čo sa mi dostalo od mojich rodičov, v rodine, čo som už spomenul, za pomoc pri prvých krokoch ku kňazskému životu, neustálu podporu aj potom, keď som sa stal kňazom. Ďakujem tiež všetkým ostatným ľuďom, ktorí ma pozitívne ovplyvňovali, kladli základy môjho vzdelania, za priateľov, za tých, ktorí boli pre mňa dobrým príkladom... skutočne za všetkých, ktorí ma podporili, pomohli. Chcem ešte doplniť, že okrem sily rodiny, alebo jedným z prejavov sily rodiny bolo aj to, že z otcovej i matkinej strany boli v našej rodine kňazi, rehoľníci, rehoľníčky, o ktorých sa hovorilo, ktorí sa spomínali, takže aj to na mňa vplývalo, aj to formovalo moju dušu.

Aký ste si zvolili formulár prímieňej svätej omše a prečo?

Bol to formulár o Kristovi Kráľovi, azda v čase totality som si zvlášť uvedomoval, že Ježiš a Kráľ je nad všetkým, aj nad spoločenským usporiadaním v našej krajine. Žiť svoje kňazstvo pod jeho zástavou dáva istotu.

Od vašej kňazskej vysviacky uplynulo 26 rokov, keď Váš svätý Ján Pavol II. v roku 2004 vymenoval za košického pomocného biskupa. Aká bola Vaša reakcia?

Keď Svätý Otec vymenuje kňaza za biskupa, je to prejav veľkej dôvery, je to česť, stať sa nástupcom apoštolov; ale aj so všetkým, čo toto povolanie a následné poslanie prináša. Byť biskupom nie je len nejaký „honor“. Odpovedať na toto Božie povolanie znamená odpovedať na Ježišovu otázku: „Miluješ ma väčšmi? Ak áno, pas moje ovečky!“ A ako pastier budeš dávať za ne život často spôsobom, ktorý si druhí neuvedomia, nevšimnú, nepochopia, nepodporia, zle si vysvetlia,

...budeš obklopený ľuďmi a predsa sám a budeš nieť berlu, ktorá bude palicou pastiera a denne dávať život s túžbou predstaviť raz Pánovi zverené stádo, ktoré túžiš priviesť do nového Jeruzalema. Pripravovali sme sa na kňazstvo, ale nie na biskupskú službu, takže ani ja som nevedel, čo ma čaká. Znova spomeniem reakciu mojej mamy, u ktorej som sa

zastavil po vyhlásení a povedal som jej, akú radosť majú moji súrodenci a známi. Zareagovala veľmi múdro: „Keby oni vedeli, o čom to je.“ Bolo to však rozhodnutie Svätého Otca Jána Pavla II. a aj do toho času som vždy prijal rozhodnutie predstavených.

Prečo ste si zvolili biskupské heslo „Mocou Ducha Svätého a s Máriou?“

Bez Ducha Svätého, bez jeho vedenia a jeho mocného pôsobenia si neviem predstaviť ani deň svojho života. Duch Svätý pôsobí v Cirkvi, pôsobí vo všetkých sviatostiach, on, tak ako posilňoval apoštolov, posilňuje aj ich nástupcov – biskupov.

A Panna Mária? Na túto otázku by som mohol odpovedať veľmi dlho, a aj tak by som možno neobsiahol kým je pre mňa Panna Mária. Ona je Matkou Božou, Matkou môjho Pána, Matkou našej Cirkvi. Úctu a lásku k nej mi vstúpovali moji dobrí rodičia, opäť ich spomínam, ale nemôžem tu nespomenúť ich vplyv na mňa a príklad, ktorý som vnímal. Zvlášť moja mama, ktorá bola tou najlepšou mamou na svete; a preto vo mne vytvorila správny obraz mamy, a to ešte viac príkladom, ako slovami. A tak Panna Mária je aj mojou Mamou, ochrankyňou, pomocnicou, sprievodkyňou môjho života, učiteľkou, je pre mňa Matkou dobrej rady. Jej každý deň zasväcujem seba, všetkých, ktorých mi Pán zveril, hovorím jej o mojich radoostiach, starostiach, prosím ju o správne riešenia. Ako keď sa syn zdôveruje svojej mame, o ktorej vie, že ona vždy pomôže a nikdy svoje dieťa neopustí. Ona, ako najdokonalejšia z ľudí, najdokonalejšie prežívala život podľa Božích plánov. Preto ju tak potrebujeme.

Čo je najväčšou radosťou biskupa a naopak, čo dokáže biskupa najviac zarmútiť?

Kňaza a potom biskupa vystrojil Boh mocou, ktorú nedokáže dať nik na zemi. Mocou sláviť sväté tajomstvá, biskupa mocou udeliť vysviacku vo všetkých stupňoch. Vždy, keď svätým diakonov alebo kňazov, prežívam hlboké dojatie a pokoru, že Boh mi zveril takú veľkú moc. Ale to si uvedomujem aj pri každej sv. omši, či pri iných vysluhovaníach sviatostí. Je to nezaslúžený dar, ktorý mi zveril Pán, aby Cirkev mohla žiť ďalej cez nových služobníkov, zasvätené osoby a cez pokrstených členov Cirkvi. Jednou z najväčších radostí pre mňa je, keď vidím kňazov verných Bohu, svojmu poslaniu, kňazov obetavých, milujúcich Pána, dávajúcich život za svoje „ovečky“. Pôsobenie takéhoto kňaza sa potom odráža aj na živote farského spoločenstva, ktoré je živé, aktívne, veriace... to je ďalšia veľká radosť. Mám radosť z manželov a rodín, ktoré žijú svedeckým manželským a rodinným životom, z mladých ľudí, odhodlaných čeliť dnešnej dobe, nie ako nepriateľke,

ale ako realite, do ktorej majú vstupovať s evanjeliovým kvasom a pritom nedať sa pohltiť tým, čo prináša škodu. Mladí ľudia veľmi potrebujú podporu, správne vedenie, preto sa teším zo spoločenstiev, ktoré sa venujú mládeži a pripravujú ju, aby prevzala v budúcnosti štafetu s pevnou a praktickou vierou v Boha. A samozrejme veľmi sa teším, keď sa objavujú nové kňazské a rehoľné povolania.

To, čo dokáže veľmi zarmútiť, je každý jeden odchod kňaza, zasvätenej osoby. Keď to vezmeme čisto matematicky, vždy tá „jedna dvanástina“, ako keď z večeradla odišiel Judáš, vždy tá 1/12 nejakým spôsobom odchádza od pôvodne nastúpenej cesty. Aj tieto odchody sú znaky, že je potrebné zostúpiť na hĺbinu. Nemožno zostať pri povrchnosti, ktorá je vtlačená ako znak času dnešnému človekovi. „Surfovanie“ sa nedeje len na mori, alebo na internete, ale povrchnosť „behania“ len kdesi na povrchu sa vkradla aj do duchovného priestoru, ale hlavne do duše možno mnohých duchovných. Samozrejme, pri odchodoch mohlo zohrať svoju úlohu všeličo, to najspravodlivejšie zhodnotí Pán.

Kňazstvo je dar, o ktorý sa treba neustále starať a ako hovorí sv. Pavol, tento „poklad je v krehkej, hlinenej nádobe“ (porov. 2 Kor 4, 7) a stačí nepatrný, ľahkovážny, alebo nešikovný pohyb a táto hlinená nádoba sa môže rozbiť. Teda je tu potrebné neustále prehlbovanie duchovného života. Čo ma tiež zarmucuje, je to, keď niektorí kňazi netvoría, ale skôr podkopávajú jednotu s biskupom a medzi sebou. Takéto postoje a konanie nemôžu byť pozhnané. Ak nie je pri riešení reálnych alebo domnelých problémov skutočný pravdivý dialóg, ale kňazi to

riešia po svojom, veľmi škodia miestnej cirkvi, veriacim, – čo ma tiež samozrejme zarmucuje – ktorí sú často dezorientovaní, ale škodia aj sami sebe, lebo takto sa vzdávajú, vnútorne odchádzajú, čo nie je ešte fyzicky badateľné navonok. Za tých sa nám treba naozaj veľa modliť a prosiť, lebo ich obrat je možný. Opakujem, že je to možné a preto modlime sa práve za týchto, aby sa z nedobre nastúpenej cesty, nedobre smerujúcej cesty, vrátili. A návrat takéhoto odídeného je aj pre biskupa vždy radosťou.

Ako biskup ste často zaneprázdnený a vyťažенý, ale, ak sa predsa len nájde príležitosť, čo rád robíte vo voľnom čase? Čo Vám dokáže urobiť radosť?

Čo sa týka relaxu, priznám sa, že nemám naň veľa času, ale určite som rád v prírode, ktorá poskytuje oddych, potrebné ticho po rušných dňoch, rád študujem, čítam hodnotnú literatúru, rád trávim čas s ľuďmi, z ktorých vychádza radosť, Boží pokoj a pritom sú to ľudia, ktorí reálne stoja obidvoma nohami na zemi a ide im o skutočné dobro nielen

svoje, aj ostatných, o dobro Božieho kráľovstva. Zvlášť cenné sú pre mňa chvíle dennej adorácie a osobnej modlitby, čo neustále kladiem na srdce predovšetkým kňazom. Tu naberiem najviac, lebo chvíle pred a s Kristom v Eucharistii pripravujú každého z nás na všetky ďalšie stretnutia, udalosti, rozhodnutia... Pri čítaní uprednostňujem literatúru, ktorá je potrebná k môjmu osobnému duchovnému, teologickému prehľbovaniu a k pastoračii, predovšetkým Sväté Písmo a tiež knihy, články, ktoré prinášajú objektívne informácie o súčasnom dianí v Cirkvi a vo svete. Samozrejme tiež slová, posolstvá, učiteľský úrad Svätého Otca Františka, teraz sa už teším na to, čo bude písať a hovoriť náš nový Svätý Otec Lev XIV. Ale stále čerpám aj od pápežov predchádzajúcich, čo nám zanechali v napísanom slove, ktorého silu len podčiarkuje príklad ich života, na ktorý sa nedá zabudnúť.

Vieme, že ste futbalový fanúšik. Ktorému klubu fandíte?

Asi nikoho neprekvapím, keď poviem, že fandím Košiciam.

Je verejne známe, že ste veľkým mariánskym ctiteľom. Akú úlohu má Panna Mária vo Vašom živote a aké miesto by mala mať v živote každého kresťana?

O mojom vzťahu k Panne Márii som už hovoril pri otázke o mojom biskupskom hesle, ale ešte dodám, že úctu k Panne Márii považujem za svoju každodennú samozrejmosť. Každý deň sa jej zverujem a zasväcujem. Počas covidu, ktorý je

vďaka Pánu Bohu a isto aj vďaka príhovoru Panny Márie už za nami, ale dobre si naň pamätáme, som sa modlil denne okolo 19.00 hod. za diecézu a za tých, ktorí sa s nami spájali v modlitbe a potom som všetkým udelil na diaľku svoje požehnanie. V tom pokračujem najčastejšie v našej biskupskej kaplnke denne okolo 20.00 hod. Som presvedčený, že duchovné zjednotenie sa v spoločnej modlitbe a udelené požehnanie nás všetkých naďalej chráni pod Máriiným plášťom. Skúsenosť Cirkvi potvrdzuje, že úprimný ctiteľ Panny Márie príde vždy k Ježišovi a ani jeden sa nestratí pre večnosť.

Máte konkrétnu modlitbu alebo duchovné miesto, ktoré rád navštevujete?

Isto mám viac miest, ktoré ako veriaci človek a biskup rád navštevujem. Sú to zvlášť mariánske pútnické miesta, či tie svetové – Lurdy, Fatima, ale aj tie naše – domáce, samozrejme je to Levoča, Obišovce a čo som v Rožňavskej diecéze, rád chodím aj na naše pútnické

miesta. Spomeniem aspoň Úhornú, Bôrku. Pred a po každej sv. omši v katedrále sa vždy zastavím pred obrazom Rožňavskej Panny Márie a vždy jej mám čo povedať, ale hlavne Ona mne. Nezabudnuteľnými miestami sú pre mňa Svätá zem a Rím so svojimi bazilikami, ale aj iné miesta, kam sa putuje za svätými. No, nemôžem vymenovať všetko. Samozrejme mám veľa obľúbených modlitieb, medzi ktoré prednostne patrí modlitba svätého ruženca a Korunky k Božiemu milosrdenstvu.

Máte svojho obľúbeného svätca?

Mám svojich obľúbených svätých – svojich patrónov – sv. Stanislava biskupa a mučeníka, a všetkých svätých a blahoslavených Stanislavov, sv. Pavla, ktorý je mojím birmovným patrónom, sv. Jozef zohráva v mojom živote kľúčovú úlohu, patrón Rožňavskej diecézy – sv. Ján Nepomucký, ku ktorému sa denne modlím modlitbu, sv. Neit, mučeník, ktorého relikvie máme v Rožňavskej katedrále, a samozrejme sv. Ján Pavol II., ktorý ma vymenoval za biskupa, navštívil aj Rožňavu a verím, že nám mocne pomáha svojím príhovorom. Pamätám aj na našich slovenských svätých a blahoslavených a prosím ich o príhovor za mňa a za diecézu.

Cirkev ešte stále žije odchodom pápeža Františka do večnosti. Spomínate si na Vaše prvé spoločné stretnutie? Kedy a kde to bolo?

Určite, stretnúť sa so Svätým Otcom je udalosť, na ktorú nezabudne nikto, komu sa dostane takéhoto daru. A myslím si,

že o to viac zapôsobí hlbokým dojmom na biskupa, ktorého Svätý Otec posielal do služby diecézneho biskupa do konkrétnej diecézy. Mňa poslal do Rožňavskej diecézy dnes už zosnulý Svätý Otec František. Stretnutie s námestníkom Ježiša Krista na zemi vo mne vyvolalo a zanechalo hlboké dojatie i stopu. Bol to už tretí Petrov nástupca, s ktorým som sa stretol osobne. Odvtedy som sa s ním stretol niekoľkokrát, počas Ad limina apostolorum, pri generálnej audiencii, pri jeho návšteve Slovenska, pri ďakovnej púti za ním ako poďakovanie za túto návštevu. Vtedy som sa poslednýkrát stretol aj s otcom kardinálom Tomkom. Nezabudnem na posledné stretnutie na diaľku so Svätým Otcom Františkom, počas našej národnej jubilejnej púte, len niekoľko týždňov dozadu 6. apríla 2025. Vtedy nám prišiel dať na Svätopeterské námestie požehnanie.

Čo Vám vtedy povedal?

Pri prvom stretnutí Ad limina šlo skôr o predstavenie sa a jeho slová povzbudenia a moje uistenie o modlitbách.

Radšej spomeniem stretnutie v bratislavskej Katedrále sv. Martina, deň pred jeho stretnutím s mládežou na štadióne Lokomotívy v Košiciach. Svätý Otec František už mal počítačové problémy s pohybom, tak som chcel odľahčiť situáciu, a spomenul som, že aj mňa bolia kolená, ale nie od modlitby, ale od futbalu, ktorý som hrával aj na štadióne Lokomotívy, kam zajtra (14. 9. 2021) pôjde.

Tento rok si pripomínate 2 vzácne udalosti. Vo februári ste oslávili svoje 70. narodeniny. Ako sa po týchto rokoch pozeráte na svoju životnú cestu? Čo považujete za najväčší dar, ktorý ste počas svojho života dostali?

V prvom rade som ďakoval: Pánu Bohu za dar života, potom za dar mojich rodičov, súrodencov, známych – za tých sedemdesiat rokov sa v mojom živote premlelo veľmi veľa ľudí. Chcem poďakovať najmä za tých, ktorí mi pomáhali. Ale aj za tých, ktorí ma okresávali. S pribúdajúcim vekom som začal viac rozumieť slovám svätého Pavla z Listu Hebrejom, kde píše o Pánovi Ježišovi, že v utrpení sa naučil poslušnosti. Okresávanie človeka vždy upokoruje.

16. mája toho roku uplynulo 10 rokov od kánonického prevzatia úradu rožňavského diecézneho biskupa. Ako hodnotíte tento čas strávený na čele diecézy?

Jedným z predsavzatí, ale zároveň aj z túžob, keď som prevzal úrad rožňavského biskupa bolo, čím skôr spoznať každého jedného kňaza a každú farnosť. Môžem povedať, že po roku som spo-

znal všetkých. Určite, v tomto prvotnom spoznávaní osôb a prostredí farností sa dá a treba stále pokračovať a tak rád chodím ako pútnik po našej diecéze. Keď počujem, že mi niekedy ľudia hovoria, že som často preč z Rožňavy, odpoviem: ale ja som tu pre celú diecézu. Diecézu som prijal naozaj s láskou, ako tú, ktorú mi zveril Pán. Na začiatku môjho pôsobenia v Rožňave bol Rok milosrdenstva, takže som začínal takto, s milosrdným Ježišom. V roku 2016 sme mali aj diecéznu púť do Svätyne Božieho milosrdenstva v Smižanoch. Veľkou udalosťou bol Fatimský rok, ktorý sme prežívali asi najintenzívnejšie. Považoval som za veľmi potrebné zasvätiť celú diecézu Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Socha Fatimskej Panny Márie v priebehu 9 mesiacov prípravy na zasvätenie prešla celou diecézou a zozbierala slzy radosti i bolesti, vďaka i prosby, ťažkosti všetkých, ktorí sa s ňou úprimne stretli. Hlavné udalosti roka sa uskutočnili 13. mája 2017 v Boľkovciach a samotné zasvätenie 14. októbra 2017 na námestí v Rožňave za prítomnosti aj zastupiteľov miestnych samospráv diecézy a pútnikov diecézy, aj spoza jej hraníc. V Rožňave, v biskupskej kaplnke na rukách sochy Panny Márie visí srdce, v ktorom sú zapísaní všetci, ktorí patria do našej diecézy. A nielen zapísaní, sú vložení do Srdca Panny Márie cez zasvätenie. Potom sme sa zamerali na prípravu slávenia jubilea vzniku diecézy, ktoré budeme sláviť v roku 2026. každý rok bol zameraný na prehĺbenie významu a prežívania ovocia jednotlivých sviatostí, na dary a ovocie Ducha Svätého. Organizovali sme diecézne púte, začali sme pobožnosť Novény k Rožňavskej

Panne Márii (od roku 2021 vždy 16. – 24. októbra). Keď hovorím o Rožňavskej Panne Márii, v roku 2018, na 15. výročie návštevy sv. Jána Pavla II. v Rožňave (13. 9. 2003), som do celej diecézy rozposlal obraz Rožňavskej Panny Márie a začala sa šíriť úcta, modlitba k nej, v diecéze je jednotný text Deviatnika k Rožňavskej Panne Márii a radi sa k tejto modlitbe pridávajú aj z iných diecéz. Popri týchto väčších, viac viditeľných aktivitách prebieha ten denný, „všedný“ život, dennodenné úsilie o rast Božieho kráľovstva v jednotlivcoch, rodinách, spoločenstvách, farnostiach. Som vďačný za každého aktívneho kňaza, za každého laika, spoločenstvo, ktoré sa angažuje, na ktorých sa môže kňaz spoľahnúť a ktorí sú ochotní pomáhať mu. Aktuálne prežívame Jubilejný rok a opäť vyslovím vďaka kňazom, ktorí ochotne prijali na seba zverené úlohy a aktívne spolupracujú, aj so svojimi veriacimi pri aktivitách Jubilejného roka. Aktuálnymi aktivitami je absolvovaná diecézna púť do Ríma (1. – 7. mája) a Deň diecézy v Rožňave 17. mája. Potom nasledujú ďalšie aktivity podľa nášho diecézneho jubilejného kalendára.

Otec biskup, prežívame Jubilejný rok, ktorý je veľmi vzácny. Máte nejaké osobitné poslanstvo?

Na Jubilejný rok 2025 sme si stanovili heslo: „Nech nám záleží na jednote s Ježišom, aby sme boli stále pútnikmi nádeje“. Najskôr Ho však musíme čo najlepšie spoznať, k čomu som ostatný krát vyzval v pastierskom liste na Veľkú noc (20. 4. 2025). Nech každý kňaz, rodič, katechéta, pokrstený, pobirmovaný...

veľa hovorí o Ježišovi tam, kde je, ale hlavne nech o ňom svedčí. Vytvárajme vo svojich srdciach Ježišovi priestor a nechajme Ho, aby sa pridol k nám na ceste púte naším životom, ako to urobili emauzskí učeníci. To nás naplní istotou, že nebudeme tulákmi, ktorí nepoznajú smer a cieľ života, ale budeme pútnikmi, ktorí majú nádej, lebo s nami kráča sám Ježiš. On je našou nádejou, je ten, pri ktorom sa rozhorí naše srdce, ktorý nám vysvetlí, čomu sme doteraz nerozumeli, a ktorého pozveme, aby s nami ostal navždy.

Prajem všetkým plnú radosť z Kristovho víťazstva nad hriechom a smrťou. Všetkým váhajúcim vyprosujem od milosrdného Pána zvlášť v tomto Jubilejnom roku, silu urobiť potrebné kroky odpustenia a zmierenia v rodinách, ale aj v iných vzťahoch, aby každý z nás hlboko precítil pozdrav zmŕtvychvstalého Ježiša: „Pokoj vám!

Spracoval: **Matúš Kozej**

Foto: Archív BÚ a osobný archív
otca biskupa

24 hodín pre Pána

ZJEDNOCOVALI SME SA S KRISTOM

Celosvetová kajúcna iniciatíva „24 hodín pre Pána“ je pozvaním Pápežskej rady pre novú evanjelizáciu ktorá vznikla z podnetu pápeža Františka. Akcia pozýva veriacich k prehĺbeniu vzťahu s Pánom prostredníctvom ticha, modlitby a pokánia. V jubilejnom roku sa uskutočnila 28. marca a bol to už 12. ročník tejto aktivity.

Pápež František sa k tejto iniciatíve vyjadril takto: *„Pozývam predovšetkým všetkých členov Cirkvi, aby sa horlivo vydali na cestu Pôstnym obdobím s pomocou almužny, pôstu a modlitby. Ak sa nám niekedy zdá, že v mnohých srdciach láska chladne, nikdy tomu tak nie je v Božom srdci! On nám daruje vždy novú možnosť, aby sme znovu začali milovať. Božie slovo je liekom proti strachu, že zoči-voči životu zostaneme sami. Keď k nám Pán hovorí, pripomína nám, že sme v jeho srdci, že sme vzácní v jeho očiach a chráni nás vo svojich dlaniach.”*¹

Na podnet otca špirituála sme sa do tejto iniciatívy zapojili aj my. Jej podstatou bolo, aby sme sa prostredníctvom osobnej či spoločnej modlitby a adorácie viac zjednocovali s Kristom. Začali sme rannou svätou omšou o 6.45,

po ktorej bola vystavená Sviatosť oltárna na eucharistickú adoráciu. Na celý nasledujúci deň a noc sme mali zostavený rozpis, podľa ktorého mal každú hodinu pred Sviatosťou adorovať niekto iný. Okrem bohoslovcov sa zapojili aj naši predstavení, propedeutici či kňazi a rehoľníci pôsobiaci na Teologickej fakulte. V časoch nášho ustáleného seminárneho programu sme sa schádzali spoločne v kaplnke na modlitbu. Okrem toho sme si však vykonali aj odprosujúcu pobožnosť, ktorú viedol otec špirituál Peter. V nočných hodinách sme sa niektorí zišli aj na moderovanej adorácii so sprievodným slovom či piesňou. Celú akciu sme zavŕšili svätou omšou na druhý deň ráno.

1 Prevzaté z oficiálnej stránky jubilea: <https://www.jubileum2025.sk/stranka/24-hodin-pre-pana>

Spracoval: **Kristián Fečík**

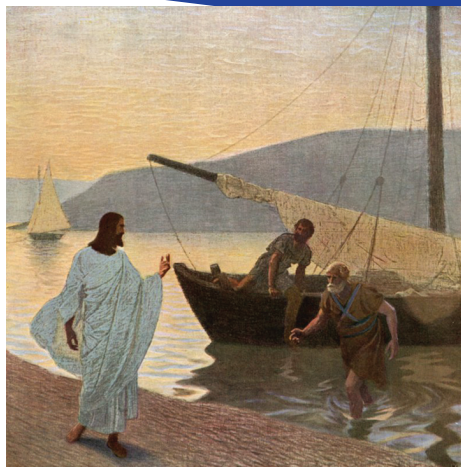
Foto: Archív KSKE

Boh, ktorý klope: Odpovieš?

CESTA, NA KTOREJ NIČ NIE JE NEMOŽNÉ

Od úsvitu Cirkvi až po súčasnosť, v tichom i búrlivom prúde storočí sa ľudské srdcia a mysle ponárali do tajomstva sviatostného kňazstva, aby aspoň zábleskom slov zachytili tento večný dar v celej svojej božskej plnosti. Obdivuhodným spôsobom to dokázal svätý Ján Mária Vianney, keď s hlbokou múdrosťou poznamenal: „*Keby sme vylúčili sviatosť kňazstva, nemali by sme Pána. Kto ho uložil do tohto svätostánku? Kňaz. Kto prijal vašu dušu, keď po prvý raz vstúpila do sveta? Kňaz. Kto ju sýti, aby mala silu dokončiť svoje putovanie? Kňaz. Kto ju pripraví, aby sa mohla objaviť pred Bohom, posledný raz umytá v krvi Ježiša Krista? Kňaz, vždy len kňaz. A ak táto duša pre hriech zomiera, kto ju obživí, kto jej poskytne pokoj a mier? Opäť kňaz... Po Bohu je kňaz všetkým!... On sám seba správne nepochopí skôr ako v nebi.*“¹

Sviatosť kňazstva začína povolaním. Pri brehoch Galilejského mora Ježiš povolal rybárov Šimona a Ondreja výzvou: „*Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí. Oni hneď zanechali siete a išli za ním*“ (Mk 1, 17-18). Podobne aj mýtnikovi Matúšovi Ježiš s láskou povedal: „*Pod' za mnou! On vstal a išiel za ním*“ (Mt 9, 9). „*História každého kňazského povolania, ako napokon i každého kresťanského povolania, je históriou nevypovedaného dialógu*

medzi Bohom a človekom, medzi láskou Boha, ktorý volá, a medzi slobodou človeka, ktorý Bohu s láskou odpovedá.“² Kňazské povolanie teda nie je ľudskou ambíciou, ale Božou iniciatívou. Nie je ovocím vlastného rozhodnutia, ale odpoveďou na Boží hlas, ktorý klope na dvere srdca. Kristus to vyslovuje s mocou a nežnosťou zároveň: „*Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie, a aby vaše ovocie zostalo*“ (Jn 15, 16). Cesta povolania je osobná a nezameniteľná. „*Každé povolanie má svoju históriu, ktorá sa zväčša začína v skrytosti. Rodina, tiché prianie a modlitby príbuzných, výchova, ministrovanie, vzor kňaza alebo inej osoby, niekedy dokonca nejaké*

1 List Svätého Otca Benedikta XVI. k vyhláseniu Roka kňazov pri príležitosti 150. Výročia dies natalis Jána Márie Vianneya

2 Apoštolská exhortácia pápeža Jana Pavla II. Pastores dabo vobis

*sklamanie alebo iná príhoda. Božie cesty sú rôzne! Teda nie zjavenia, mystické videnia, ale konkrétne udalosti, prostredníctvom ktorých Božia prozreteľnosť takmer nebadane a jemne vedie k bránam seminára.*³ Tento proces si vyžaduje dôkladné rozlišovanie a schopnosť pravdivo si odpovedať na nasledujúce otázky. Je to naozaj Kristov tajomný hlas, ktorý sa ozýva v hĺbke môjho srdca? Alebo je to len ozvena mojich túžob, predstáv či útek pred zodpovednosťou? Je to výzva k obete a službe alebo len hľadanie istoty a uznania?

Štefan Turanský v edícii *Viera do vrecka* uvádza najvýraznejšie znaky duchovného povolania. Rád ich v stručnosti predstavím:

- Vnímanie nástojčivej myšlienky a vnútornej túžby po Bohu, ktorá je niekedy silná a inokedy driemajúca.
- Uvedomenie si Božej lásky a príťažlivosti tak silno, že je ťažké a náročné žiť predošlým životom.
- Túžba zjednotiť sa s Bohom a umožniť mu naplniť a zaplniť celý život.
- Častejšie vyhľadávanie Božej prítomnosti a spoločnosti.
- Modlitba nie je vnímaná ako povinnosť, ale ako prostriedok zotrvania v kontakte s milovaným Bohom.
- Väčšia empatia a otvorenosť voči druhým, ochotná služba v pravidelnom apoštoláte, animátorstve, dobrovoľníctve.
- Láska k Cirkvi. Stotožňovanie sa s jej učením a prehlbovanie vernosti voči nej.
- Láska a úcta k Svätému Otcovi, biskupovi, kňazom i zasväteným osobám a všet-

kým veriacim s presvedčením, že sme všetci súčasťou veľkej Božej rodiny.⁴

Možno sa ti v duši vynárajú tieto otázky: Neoslovuje ma Pán Boh cez tieto znaky povolania? Ako to zistiť? Čo mám robiť ďalej? V takomto prípade je potrebné obrátiť sa na človeka, ktorému dôveruješ, na sprievodcu, ktorý by bol schopný rozpoznať, či ide naozaj o Boží hlas, ktorý v tichu tvojej duše volá po odpovedi, alebo to je len ozvena vlastných túžob a želaní. Na tejto ceste rozlišovania najčastejšie pomáhajú diecézni kňazi, rehoľníci či ľudia v spoločenstve. Je dôležité, aby si sa o svojom duchovnom prežívaní zdôveril kompetentnej osobe, ktorá ti nepochybne poskytne správnu radu.

V tejto životnej fáze môžeš rozpoznať aj určité etapy duchovného povolania, ktoré sú prechodom od počiatočnej možnosti k premyslenému uskutočneniu rozhodnutia pre duchovný život. Stotožňujem sa s etapami opísanými v knihe *Rozlišovanie a sprevádzanie duchovného povolania v súčasnom svete*, pretože autenticky a presne odrážajú môj vlastný vývoj duchovného povolania, a zároveň zodpovedajú životným príbehom ľudí, s ktorými som sa o tejto téme rozprával. V nasledujúcej časti Vám tieto etapy v krátkosti priblížim:

1. FÁZA: ZÁŽITOK POVOLANIA

Keď človek pocíti Božie volanie, zažíva intenzívne odhodlanie nasledovať Krista. Tento zážitok je plný nadšenia, rád sa modlí, slúži druhým a ohlasuje evanjelium. Je horlivý a nevie sa dočkať, kedy sa

3 TOMKO, J. Zatiahni na hlbinu

4 TURANSKÝ, Š. Duchovné povolanie. Pozor, krehké!

na túto cestu vydá. Nedokáže si predstaviť ešte rok čakať a potom sa rozhodnúť alebo ísť na inú školu. V jeho srdci je prítomná túžba hneď vstať a ísť za Ježišom.

2. FÁZA: OČISŤOVANIE V POVOLANÍ

Človek si začína uvedomovať vlastnú hriešnosť a nedostatočnosť pre kňazské povolanie. Dochádza k skúmaniu skutočných pohnútok a motivácií, ktoré sú skryté pod povrchom. Je to proces, kedy si človek uvedomuje potrebu očistenia srdca a sebareflexiu, aby sa stal čistým nástrojom Boha.

3. FÁZA: PRECHOD K ZRELOSTI

Zrelosť prichádza vtedy, keď človek dokáže pokojne prijímať svoju slabosť a hriešnosť. Uvedomuje si, že zápas o čisté srdce bude trvať po celý život a je potrebné vytrvať v dobrom až do konca. Vie, že sa zrieka svojich predstáv, plánov a túžob (založenie rodiny, zisk majetku a rôzne osobné ambície) z lásky k Bohu a blížnym. Stále má na pamäti slová: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám

seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma“ (Lk 9, 23).

4. FÁZA: ODVAHA VYKROČIŤ

Prijať kríž znamená prevziať zodpovednosť za svoje povolanie. Samozrejme sa nevyhne pokušeniam. Človek sa môže sám seba pýtať: Ako by mi bolo v inom povolaní? Ako by mi bolo s tou osobou?... Pokušenia sú skúškou, ktorá pomáha upevniť rozhodnutie. V takýchto chvíľach sa overuje vernosť Božiemu povolaniu.

Najčastejšie pokušenia a výhovorky pred vstupom do seminára:

- **„Nie som hoden duchovného povolania...“** Nikto nie je hoden duchovného povolania. Ak ho Boh ponúka, dáva aj potrebné predpoklady, vlastnosti a milosti, aby povolanie dozrelo a prinieslo svoju úrodu.
- **„Nemám potrebné kvality, dary, moja povaha sa mi javí ťažká...“** V prvom rade je potrebné opierať sa o Boha a nie o svoje kvality, dary a schopnosti. „Tí čo sa spoliehajú na Pána, sú

ako vrch Sion, nehýbe sa, trvá naveky“ (Ž 125, 1). Úlohou je vo svojich daroch a postojoch postupne dozrievať.

- **„Som veľký hriešnik.“** Obrovské more našich hriechov a slabostí sú ničím v porovnaní s malou kvapkou Božieho milosrdenstva. Svojím životom o tom svedčí svätý Augustín, Mária Magdaléna a mnohí iní. Treba robiť to, čo od nás žiada Boh.
- **„Veľmi sa mi páčia dievčatá, priťahujú ma. Teda asi nemám duchovné povolanie.“** Túto túžbu do nás vložil Boh od prvej chvíle počatia. Túžiť po opačnom pohlaví je teda správne a normálne. Ak sa táto túžba po opačnom pohlaví čoraz viac ozýva vo vzťahu ku konkrétnej osobe, vtedy to môže byť znakom povolania do manželstva. Ak však táto túžba zostáva všeobecná a nešpecifikovaná, príťažlivosť k ženskému pohlaviu môže znamenať pekné priateľstvá.
- **„To bude hanba, ak náhodou povolanie zanechám!“** Nie je žiadnou hanbou odísť zo seminára. Hanbiť sa treba iba za svoj hriech. Naopak, ak existujú vážne dôvody na odchod, takéto rozhodnutie po porade so spovedníkom a predstavenými seminára treba iba privítať. Boh nám povolanie nevnučuje, ale ponúka: „Ak chceš, nasleduj ma“ (Mt 19, 21).⁵

Pápež František raz povedal: „Pán nás volá aj dnes, aby sme ho nasledovali. Nesmieme čakať, kým budeme dokonatí, aby sme mu veľkodušne odpovedali naším „hľa tu som“, ani sa nesmieme ľakať našich hraníc a našich hriechov, ale máme s otvoreným srdcom poslúchnuť Pánov hlas.

Počúvať ho, rozlišovať naše osobné poslanie v Cirkvi a vo svete, a napokon ho prežívať v každý deň, ktorý nám Pán dáva.“⁶ „Každé kňazské povolanie je darom Cirkvi a svetu; plameňom, ktorý má ožarovať a zahrievať ľudské srdcia Božou láskou.“⁷ Keď odpovieš na Božie volanie, neznamená to, že pôjdeš ľahkou cestou. Ale ak na tejto ceste budeš kráčať spoločne s Ježišom, nič pre teba nebude nemožné. Vtedy pochopíš, že nemožné je iba jednou z možností.

Modlitba za objavenie duchovného povolania:

Pane, daj, aby som spoznal krásu tvojho povolania a dar tvojej trvalej prítomnosti.

Pomáhaj mi pochopiť tvoj zámer so mnou, úprimne i učenívo ťa počúvať a napodobňovať,

ale aj zistiť, v akom bode sa nachádzam na ceste svojho kresťanského života: ktoré chyby mám prekonať a o ktoré čnosti sa mám usilovať.

Tebe sa zverujem, aby si mi čoraz viac pomáhal žiť podľa tvojej dobroprajnej vôle.

O to ťa prosím novým, väčším a silnejším srdcom skrze Krista nášho Pána. Amen.

Spracoval: **Matúš Žinčák**

Foto: google.com

5 MAJDA, P., JANIGA, M., MAJDA, M. *Rozlišovanie a sprevádzanie duchovného povolania v súčasnom svete*

6 Posolstvo Svätého Otca Františka na 55. svetový deň modlitieb za duchovné povolania

7 Dar povolania ku kňazstvu: Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis

Ako Boh povoláva v Biblii?

Už na prvých stranách Biblie sa dočítame, že Boh povolal k životu to, čo predtým nejestvovalo. A rovnako povolal k životu aj človeka. A hoci človek hriechom zabil v sebe život, Boh mu ho chce znova darovať, ako píše sv. Pavol, Boh *oživuje mŕtvych a povoláva k jestvovaniu to, čoho niet.* (Rim 4:17). A urobil tak cez nového človeka – Ježiša Krista, ktorý všetkým nám priniesol ponuku nového života. A teda od života ako takého, nás Boh povoláva k životu v spoločenstve s Kristom, čo Pavol často pripomína veriacim vo svojich listoch, (1Kor 1:2,9; Rim 1:6; 8:30,...) lebo nám chce darovať život v plnosti a slobode. Ako konkrétnejšie môže vyzeráť Božie povolanie si priblížme predovšetkým na príbehu Mojžiša (Ex 3:1-4:17)

„Mojžiš pásol ovce... keď raz hnal ovce na púšť, došiel k Božiemu vrchu Horeb. Tu sa mu zjavil Boží anjel v ohnivom pla-

meni z trňového kríka.“ (Ex 3:1-2) Mojžišovi sa Boh prihovoriť keď pásol ovce. Boh sa zvykne prihovoriť nečakane, pri bežných činnostiach, ako to bolo aj v prípade Dávida cez proroka Samuela (1Sam 16:11) a podobne tak Ježiš povolal apoštolov pri práci spojenej s rybolovom (Lk 5:1-11), či Samaritánku, keď prišla po vodu (Jn 4:7). No Boh takisto povoláva aj v chráme, ako to bolo v prípade proroka Samuela, (1Sam 3:3-4); kňaza Zachariáša, ktorý konal bohoslužbu (Lk 1:8-20); alebo pri modlitbe, ako v prípade pohanského stotníka Kornélia (Sk 10:30-31).

„Keď naň hľadel, videl, že trňový krík horí plameňom, ale nezhára. Vtedy si Mojžiš povedal: „Pôjdem a obzriem si tento čudný jav“ (Ex 3:2-3). Mojžiš bol vnímavý a vyvinul iniciatívu, čo mu umožnilo sa s Bohom stretnúť. V prípade stotníka Kornélia to boli almužny, ktoré mu pripravili cestu

k Bohu (Sk 10:31). Teda to, čo nám môže pomôcť k zachyteniu Božieho hlasu je vnútorná vnímavosť, ale aj praktický život v súlade s Božím poriadkom.

„Boh naňho z trňového krika zavolať: *Mojžiš, Mojžiš*“ (Ex 3:4). Boh zavolať Mojžiša po mene. Božie povolanie má na jednej strane všeobecný charakter, pretože je adresované celému ľudstvu ako spoločenstvu, ktoré je pozvané ku spásu a k životu s Bohom. No človek pre Boha nie je len súčasťou masy. Ako to vyplýva aj zo slov žalmistu: *„Tvoje oči ma videli, keď som ešte nebol stvárnený, a v tvojej knihe boli zapísané všetky moje dni, len pomyselné, lebo som ešte ani jeden neprežil.“* (Ž 139:16), či povolania proroka Jeremiáša: *„Skôr, než som ťa utvoril v matkinom živote, poznal som ťa...“* (Jer 1:5). Boh každého z nás osobne pozná a poznal ešte pred narodením. Boh je ten ktorý človeka pozná, prihovára sa mu osobne a chce s ním mať dôverný vzťah.

Boh následne vyjavuje Mojžišovi úlohu: *„vyvedieš môj ľud, Izraelitov, z Egypta!“* Tu Mojžiš povedal Bohu: *„Kto som ja, aby som šiel...?“* On mu povedal: *„Ja budem s tebou“* (Ex 3:10-12). Boh povoláva ku konkrétnej úlohe. Mojžiš, uvedomujúc si veľkosť úlohy a svoju malosť, zdráha sa prijať ju, pretože sa cíti slabý na takéto veľké poslanie. Je to častý scenár pri povolaní v Biblii. Zreteľne sa to ukazuje aj v povolaní proroka Jeremiáša: *„I povedal som: «Ach, Pane, veď neviem hovoriť, mladučký som.» Ale Pán mi riekol: «Nehovor: „Mladučký som,“ lebo pôjdeš všade, kde ťa pošlem, Neboj sa ich, veď ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil!» - hovorí Pán.“* (Jer 1:6-8). Boh nesľubuje že úloha bude ľahká, ale sľubuje svoju prítomnosť a opo-

ru. Ak Boh niekoho povoláva k nejakej úlohe, dáva mu svoje uistenie *„Ja budem s tebou“* ako ho dal aj Izákovi (Gn 26:3), Jakubovi (Gn 28:15), a ďalším...

„Mojžiš povedal Bohu: *„Ja pôjdem k Izraelitom a poviem im: „Boh vašich otcov ma poslal k vám.“ Oni sa budú pýtať: „Aké je jeho meno?“ A čo im odpoviem?“* Boh povedal Mojžišovi: *«Ja som, ktorý som!»* (Ex 3:13-14). Poznať meno dáva možnosť niekoho osloviť, ale aj zmocniť sa ho. Mojžiš chce nielen byť poznaný Bohom, ale chce ho poznať, chce s ním vstúpiť do osobného vzťahu. A Boh mu svoje meno odhaľuje, ale nie úplne. Boh sa na jednej strane dáva spoznať, aby sme ho mohli osloviť, mať s ním osobný vzťah, ale na druhej strane si ponecháva svoju tajomnosť, moc, neuchopiteľnosť. Nenecháva človeka zmocniť sa ho. Boh je vždy viac ako naše predstavy o ňom. Podobne tak Ježiša nepoznali ani jeho učeníci. Hoci Peter vyznal: *„Ty si Mesias, ...“* (Mt 16:16), sám ešte nechápal čo to znamená, nakoľko vzápätí chcel Ježiša odvieť od Božej cesty. Ježiš sa necháva poznávať postupne. Ani po zmŕtvychvstaní sa nenechá Máriou Magdalénou uchopiť (Jn 20:17). V podobnom duchu hovorí Boh Abrahámovi, keď ho povolal *„Odíď zo svojej krajiny... do krajiny, ktorú ti ukážem“* (Gn 12:1). Boh nedáva poznať celý svoj plán hneď, ale povoláva na cestu s ním. Povoláva do vzťahu a postupne nám bude vyjavovať svoj plán, čím sa nám postupne aj nechá spoznávať.

V zaujímavom svetle sa spomínaná vec ukazuje v príbehu, kde Pán oznamuje Mojžišovi, že nepôjde osobne s Mojžišom a Izraelským ľudom do zaslúbenej zeme, len prostredníctvom anjela,

pretože je to tvrdošíjny ľud (Ex 33:1-3). Vtedy Mojžiš namieta: „Ak nepôjdeš s nami osobne, ani nás nevyvádzaj odtiaľto!“ (Ex 33:15). Mojžiš nechce len plniť úlohy, ani mať zaslúbenú zem bez Boha. Pochopil, že to najdôležitejšie je nie získať zaslúbenú zem, ale byť s Bohom. A to sa Bohu páči, preto Mojžiš dostáva pozitívnu odpoveď: „Aj toto, o čo si prosil, urobím, lebo ty si našiel milosť v mojich očiach a ja ťa poznám podľa mena!“ (Ex 33:17). Na tomto príbehu je pekné, že Boh nám necháva priestor byť autentický a úprimný a vyprosiť si „niečo viac“.

Boh ďalej povedal Mojžišovi: „Čo to máš v ruke?“ On odvetil: «Palicu.» A on vravel: «Hod' ju na zem!» Keď ju hodil na zem, premenila sa na hada, ... Potom Pán povedal Mojžišovi: «Načiahni ruku a chyť ho za chvost!» A keď načiahol ruku a chytil ho, premenil sa v jeho ruke na palicu. «To preto, aby uverili, že sa ti zjavil Pán...» (Ex 4:2-5). Boh dáva Mojžišovi konkrétny nástroj na to, aby faraóna presvedčil, teda aby dosiahol to, čo Boh od neho chce. Apoštolom Ježiš prisľúbil Ducha Svätého, ktorý ich vybavil potrebnými charizmami, („mocou z výsosti“ Lk 24:49) aby ich ohlasovanie evanjelia bolo účinné. Ak Boh niekoho povoláva k nejakej úlohe, dá mu potrebné prostriedky – charizmy, aby túto úlohu mohol splniť.

Pozrime ešte na Abrahámov príbeh. Boh mu dáva prisľub zeme a potomstva (Gn 12:1,7). Abrahám síce hneď uverí, urobí krok do neznáma a opustí svoju domovinu. No keď sa Boží prisľub neuskutočňuje, začne sa Bohu sťažovať: „Veď si mi nedal potomstvo a môj domorodý sluha bude mojím dedičom!“ Ale Pán mu povedal: «On nebude tvojím dedičom.

Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z tvojho lona.» (Gn 15:3,4). Boh Abrahámovi pri pochybnostiach a neistote opakuje svoja prisľúbenie. Vie že sme slabí a potrebujeme povzbudenie. Boh je verný svojim prisľúbeniam, no niekedy nás nechá čakať, aby sme dozreli a boli pripravení prijať to, čo nám chce darovať. Abrahám, však po nejakej dobe neostal verný Božiemu prisľúbeniu. Keďže stále nemohol počať so svojou manželkou prisľúbeného syna, rozhodol sa vziať veci do vlastných rúk a prijal radu Sárý: „Pozri, Pán ma uzavrel, že nemôžem porodiť. Vojdi teda k mojej slúžke! Možno, že aspoň z nej dostanem synov.» Abram počúvol jej radu.“ (Gn 16:2), na čo neskôr sám doplatil. No Boh sa za to od neho neodvrátil a zopakoval mu prisľúbenie syna, ktorý sa narodí z jej manželky a z ktorého bude pochádzať veľké potomstvo (Gn 17:19). A tento prisľub splnil. Boh je verný, ako hovorí sv. Pavol „Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné.“ (Rim 11:29)

ZÁVER

Predstavili sme si viaceré prvky povolania, ktoré môžeme nájsť v Biblii. Boh každého volá k životu, a to k životu v plnosti, k životu s ním. A takisto s každým z nás plánuje jedinečnú púť životom a má pre nás pripravenú istú úlohu. Každému sa prihovára takým spôsobom, aby mu porozumel. Od nás očakáva otvorenosť, dôveru a vernosť, za čo nás štredo odmení už v tomto živote, a ešte viac vo večnosti.

Spracoval: **Peter Vyhonský**

Foto: google.com

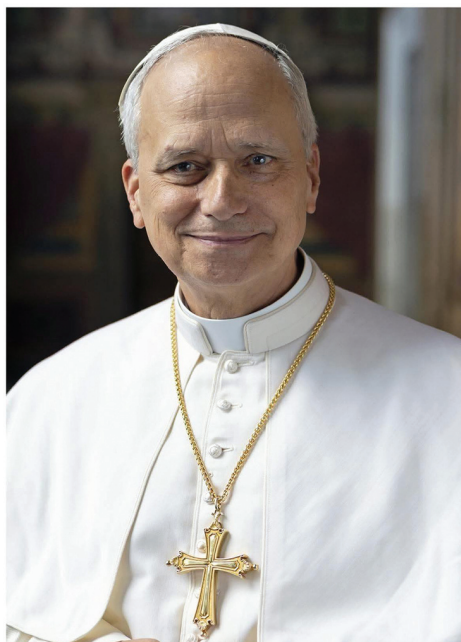
LEV XIV.

Nádej v roku nádeje

**Annuntio vobis gaudium magnum:
Habemus papam!**

Tieto slová sme mali možnosť počuť z úst kardinála protodiakona Dominique Mambertiho, ktoré nasledovali bezprostredne po úspešnej voľbe nového pontifika, ktorý vzišiel z konkláve, a ktorú charakterizoval hustý biely dym z komína Sixtínskej kaplnky. Táto veľká radosť bola svetu oznámená 8. mája 2025, teda v deň keď si ľudstvo pripomína koniec najstrašnejšieho a najtragickejšieho nešťastia, aké kedy mohlo ľudstvo na tomto svete postihnúť – druhej svetovej vojny.

Za pápeža bol zvolený 69-ročný americký kardinál Robert Francis Prevost, rehoľník, člen Rádu svätého Augustína, ktorý od roku 2023 zastával pozíciu prefekta Dikastéria pre biskupov. V rovnakom roku bol menovaný za kardinála pápežom Františkom. V poradí 267. pápež si vybral meno Lev XIV. a pochádza zo Spojených Štátov Amerických, z Chicaga. Pred svojím zvolením za pápeža pôsobil ako augustiniánsky rehoľník a kňaz ako misionár v Peru a v rokoch 2001 až 2013 bol generálnym predstaveným Rádu svätého Augustína. V roku 2014 bol vysvätený za biskupa a do roku 2023 viedol diecézu Chiclayo v Peru. Pápežské meno Lev (lat. Leone)

Leo P.P. XIV

si vybral nadväzujúc na pápeža Leva XIII. (pápežom v rokoch 1878 – 1903) a jeho encykliku *Rerum novarum*, v ktorej sa venoval sociálnej otázke v kontexte veľkej priemyselnej revolúcie.

Novozvolený pápež Lev XIV. sa veriacim na celom svete prvýkrát prihovril pozdravom vzkrieseného Krista: „Pokoj s vami všetkými!“ Vyjadril vôľu, aby tento Kristov pokoj vošiel do sŕdc ľudí na celom svete, a zároveň presvedčenie, že Boh nás má rád a zlo nikdy nebude mať

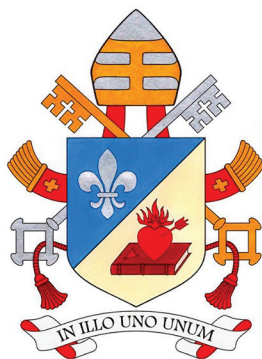
prevahu. Nikdy nás nepremôže, pretože sme v Božích rukách. Vyzýval tiež na spoločné kráčanie citujúc slová sv. Augustína: „*S vami som kresťanom a pre vás som biskupom*“ a na spoločné hľadanie toho, ako byť cirkvou misijnou, cirkvou budujúcou mosty vďaka dialógu, cirkvou, ktorá je otvorená prijímať s otvorenou náručou všetkých tých, ktorí to potrebujú. Vo svojich ďalších príhovoroch naznačil vôľu pokračovať v mierovom úsilí na Ukrajine a Blízkom Východe a dokonca prišiel s myšlienkou, aby sa rokovania o skončení vojny medzi Ukrajinou a Ruskom konali práve vo Vatikáne.

Lev XIV. viackrát navštívil Slovensko ešte v pozícii generálneho predstaveného augustiniánov. V roku 2005 navštívil kláštor augustiniánov v Košiciach a tak isto aj v tomto roku mal v pláne navštíviť Košice, kde mal sláviť sv. omšu pri príležitosti 30. výročia príchodu augustiniánov na Slovensku. Taktiež mal byť odpustovým kazateľom na púti v Levoči.

Nový pápež si za svoje heslo zvolil „*In Illo uno unum*“ - *V Ňom (Kristovi) jednom jedno*. Toto heslo si Lev XIV. zvolil už ako biskup a sú to slová z kázne sv. Augustína. Výklad 127. žalmu, v ktorej Augustín vysvetľuje, že hoci je nás kresťanov mnoho, v jedinom Kristovi sme jedno.

Na sv. Augustína z Hippo sa odvoláva aj pápežský erb s vyobrazením zatvorenej knihy, nad ktorou je vyobrazené srdce prebodnuté žípom. Tento obraz pripomína obrátenie sv. Augustína, ktoré vysvetľo-

val slovami „*Vulnerasti cor meum verbo tuo*“ – „*Prebodol si moje srdce tvojím slovom*“. V hornom sektore pápežského erbu Leva XIV. môžeme pozorovať bielu ľaliu na modrom pozadí, ktorá je symbolom čistoty a mariánskej úcty.

Lev XIV. sa tak stal prvým pápežom pochádzajúcim z USA, zároveň aj prvým pápežom s Peruánskym občianstvom a prvým pápežom z augustiniánskej rehole. Novému pápežovi Levovi XIV. prajeme veľa síl v úrade, hojnosť Božích milostí a darov Ducha Svätého, aby riadil Kristovu cirkev, tak ako chce On jej neviditeľná Hlava.

**ŽIV BOŽE OTCA SVÄTÉHO,
NÁMESTNÍKA KRISTOVHO!**

Spracoval: **Stanislav Dzuričko**

Foto: Vatican Media

Áno Bohu, áno službe / Na prahu kňazstva

ROZHOVORY S NOVÝMI NOVOKŇAZMI

Vydať sa na cestu kňazského povolania je celoživotné rozhodnutie, ktoré si vyžaduje dávku odvahy, pokory a hlbokej viery. Obaja budúci novokňazi, ktorí budú pôsobiť na území Košickej arcidiecézy majú svoj jedinečný a originálny príbeh, ktorý ich privádza k posvätnnej kňazskej vysviacke. Táto cesta by sa dala vyjadriť aj takto: Každodenné áno Bohu a dennodenné áno službe. Týmto rozhovorom sme sa snažili nahliadnuť do ich vnútra a pochopiť, čo ich inšpirovalo a posilňovalo, a čo ich čaká na prahu novej kapitoly ich života.

dp. Dávid Černiga

31 rokov – Farnosť Stropkov

Dávid, vráťme sa ešte na začiatok tvojej cesty. Kedy a ako si si prišiel na to, že máš kňazské povolanie? Bol to postupný proces rozlišovania alebo konkrétny moment?

Je pravdou, že miništrujem od svojich 4 rokov, kedy som potiahol ešte

vtedajšieho p. dekana Pavla Kaminského za reverendu a opýtal sa, či môžem aj ja miništrovať. Veľmi rád som trávil čas pri oltári, lebo som bol blízko všetkého čo sa v kostole dialo. Bol som blízko Krista v Eucharistii. Ako čas plynul, nikdy som neprestal miništrovať, aj keď som sa na kňaza doma hral a mával som aj 3 sv. omše do dňa, nikdy mi nenapadlo, že sa kňazom aj skutočne stanem. Prvý krát, kedy som ozaj premýšľal a rozlišoval

svoje povolanie bolo v Anglicku, kde som po strednej škole pracoval, bol to čas skúšky viery, modlitby a všetkých pokúšení ktoré Anglicko mohlo ponúknuť. Veľkými vzormi v kňazstve boli kňazi, ktorí v našej farnosti pôsobili: Marek Veľas, Peter Alušík, Jozef Kohút a ďalší... Môžem povedať, že práve kňazi boli pre mňa veľkou inšpiráciou a ich ochotné srdcia, ktoré nás miništrantov formovali a pomáhali na ceste viery – mi pomohli tiež k rozlíšeniu, že Boh ma do kňazstva naozaj volá.

Čo bolo pre teba najväčšou výzvou počas 6 rokov strávených v kňazskom seminári?

Najväčšou výzvou pre mňa bola modlitba, rast môjho duchovného života a vzťahy s bohoslovcami.

Ak by si mal jedným slovom opísať život v seminári, aké slovo by to bolo?

Väzenie :) Vysvetlím... Mnoho krát sme seminár vnímali ako väzenie, kde sme zavretí a máme nejaký čas, kedy môžeme vyjsť vonku na "slobodu"... Teraz po roku ako diakon môžem povedať, že seminár je príprava na život kňaza, no nie vo všetkom, lebo na všetko sa pripraviť nedá. Najväčšou prípravou v seminári na kňazstvo je, že bohoslovec sa učí: modliť, čítať Božie Slovo, študovať, budovať vzťahy ale tiež si musí najst čas na upratovanie, žehlenie..., aj na pastoraáciu.

Po diakonskej vysviacke si dostal prvý dekrét, v ktorom písalo „Farnosť Kráľovnej Pokoja, Košice – Juh“.

Ako hodnotíš rok diakonskej praxe?

Pohodovo! Jeden kňaz ktorý bol diakonom tiež na JUHU povedal, že to je farnosť Kráľovnej POHODY :)

Tento rok som prežil veľmi pozh-

nane. Prvé slová, ktoré som počul od p. farára Martina Novotného boli: "VITAJ DOMA!" Poteší to človeka, keď ťa niekto prjíme a nerobí zo seba "šéfa", ale ľudsky ťa privíta a podá pomocnú ruku na tvojej diakonskej ceste. Naša farnosť Kráľovnej Pokoja je jedna z najstarších farností v Košiciach a preto tu máme aj veľa starších ľudí. Je pravdou, že tu chýba nejaká mladšia generácia, ale farnosť žije s tým čo máme a my žijeme radi s tými ktorí prichádzajú k nám. Niekedy sa zvykne povedať: "Prvá kaplanka = prvá láska...". Ja môžem povedať, že mne táto farnosť prirástla k srdcu. Našiel som tu úžasnú partiu na fare na čele s farárom a kaplánmi, tiež ma tu čakalo 5 komunit rehoľných sestriero s ktorými som si vytvoril veľmi dobré vzťahy. Našiel som tu spoločenstvo miništrantov a popri tom, mi p. farár zveril prípravu prvoprijímajúcich detí. Tiež som tu mal možnosť rozvíjať vzťahy s mládežou s ktorými sme mali rôzne stretnutia a aktivity. Nemôžem zabudnúť na stretnutia s kostolníčkami, kurátormi čirodinkami s ktorými som vytvoril veľmi pekné vzťahy.

Na čo sa najviac tešíš v kňazstve a naopak, pred čím máš najväčší rešpekt?

Teším sa na farské spoločenstvo, ku ktorému má Pán Boh pošle. Tiež sa teším sa na vysluhovanie sviatostí a všetko čo je s tým spojené. Keby som mal povedať jednu vec, pred ktorou mám veľký rešpekt, tak je ňou sviatosť zmierenia. Je to veľká milosť, kedy skrze kňaza sa odpúšťajú hriechy.

Čas sa kráti a vysviacka sa pomaly, ale isto blíži. Ako napredujú prípravy na primičnú svätú omšu?

Ja som si to rozdelil s mojimi rodičmi. Rodičia majú zabezpečiť hostinu po primíciach a ja mám nastaroš liturgickú časť s ktorou mi pomáha aj môj ceremonár Daniel Hubáč. Mám ľudí okolo seba, ktorí sa mi ponúkli s pomocou a prípravou primícií, som im za to vďačný.

Aký formulár si si zvolil a prečo?

Formulár som si vybral zo Škapuliarskej Panny Márie. Prečo? Lebo my v Stropkove slávime hlavný odpust na Škapuliarskú Panu Máriu, aj keď kosťol je zasvätený Telu Pána. V kosťole na bočnom oltári máme obraz Panny Márie Škapuliarskej, ktorá ma viedla cestou v seminári a pomáhala mi vo všetkom, čo som prežíval na ceste ku kňazstvu a preto som sa rozhodol, že práve z tohto formuláru bude moja primičná sv. omša.

Aké hodnoty považuješ za kľúčové vo svojom budúcom povolani? Aký by mal byť dnes kňaz podľa teba?

Kňaz by mal vedieť načiťvať, mal by byť pokorný a ľudský. Som veľmi rád, že som na fare na diakonskej praxi stretol takýchto kňazov, ktorí su pre mňa dob-

rými učiteľmi. Kňaz dnešnej doby by mal vedieť povzbudiť a pochopiť.

Ako relaxuješ a tráviš voľný čas? Máš nejaké koníčky, ktoré ti pomáhajú načerpať nové sily do ďalšej služby?

Veľmi rád si zahrám futbal, alebo idem sa prejsť či do prírody, alebo len večer po meste, kedy je už ticho a všetci sú pomali zalezený vo svojich domovoch. Veľmi rád trávim čas aj s priateľmi a rodinou. Mám 3 neterky a 3 synovcov a veľmi rád s nimi trávim čas. Tiež veľmi rád vybehnem do kina, či si posedieť s priateľmi.

Na záver, čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí uvažujú o kňazskom povolaní?

Sv. Ján Pavol II. raz povedal: „Pán potrebuje odvážnych svedkov, ktorí budú hovoriť jeho slovami a konať jeho skutky. Byť kňazom je výnimočným darom, ale vyžaduje si veľkú dôveru a odhodlanie.“ Preto je dôležité modliť sa za nové povolania a podporovať tých, ktorí odpovedali na Boží hlas. Netreba byť strašiakom pre tých ľudí, ale podporiť ich a byť im na blízku.

dp. Dominik Maruša

26 rokov – Farnosť Šarišské Dravce,
Filiálka Krásna Lúka

Dominik, čelil si niekedy počas formácie pochybnostiam o tom, či máš byť kňazom? Ak áno, ako si to riešil?

Kňazský seminár je miestom kde máme rozlišovať svoje povolanie a k tomu nám pomáhajú otcovia predstavení. Preto je podľa mňa aj prirodzené, že človek uvažuje o tom, či sa rozhodol správne. Samozrejme, že počas formácie som mal tieto otázky aj ja, hlavne, keď sa mi v niečom nedarilo. A najčastejšie som to riešil pred Bohostánkom, kde som mnohokrát zažil tu milosť Božiu a opätovné pozvania k tomu aby som Ho nasledoval.

Máš nejaký okamih zo seminárneho života, ktorý ti navždy zostane v pamäti?

V seminári som prežil pekné ale niekedy aj ťažšie chvíle, najkrajšie chvíle boli podľa mňa na začiatku (nie žeby

potom už neboli) keď sme prišli do propedeutika a ujal sa nás o. Marek Kunder, ktorý nám spríjemňoval tie začiatky a s ktorým sme spoznali celú diecézu a niekedy aj viac. :)

Akým slovom by si opísal život v kňazskom seminári?

Ježišovo dobrodružstvo.

Diakonskú prax si absolvoval vo Farnosti svätej Alžbety v Košiciach. Ako hodnotíš tento čas?

Bol to veľmi požehnaný čas. Naučil som sa veľa vecí, videl som a skúsil som si pastoračiu každej skupiny Cirkvi. Zažil som pekné spoločenstvo na fare, vďaka kňazom, ktorý tu pôsobili, za čo im patrí veľká vďaka. Zažil som aj veľké prijatie od farníkov, s ktorými som si vytvoril aj pekné priateľstvá. Naučil som sa, že môžeme pôsobiť hocikde, dôležité je len všetko nechávať na Božie vôľu, pretože On najlepšie vie, čo máme robiť.

Na čo sa najviac tešíš v kňazstve a naopak, čo v tebe vzbudzuje obavy?

Je to trochu taký paradox, pretože sa najviac teším a zároveň mám aj bázeň pred sviatosťou zmierenia. Teším sa na to, že skrze mňa Kristus bude odpúšťať hriechy, ale zároveň mám pred tým bázeň aby som bol vždy pripravený počúvať Ducha Svätého. Zároveň sa aj veľmi teším na slávenie každej sv. omše.

Ako sa pripravuješ na primičnú svätú omšu? Čo všetko to obnáša?

Tak v prvom rade duchovne, teda modlím sa zato, aby to dobre dopadlo a aby som bol svätý kňaz a samozrejme treba to pripraviť aj materiálne, tak príprava sa podobá príprave na svadbu, treba objednať, vytelefonovať, poriešiť veci od prípravy na sv. omšu až po slávnostný obed.

Aký formulár si si zvolil a prečo?

V mojom prípade to bolo trochu zložitejšie. Keď som sa zamyslel, nad formulárom, tak vždy ma tak oslavoval sviatok Nanebovzatie Panny Márie, ale keďže v deň mojich primícií vychádza slávnosť Najsvätejšej Trojice, tak rozhodnutie bolo jasné. Ale beriem to ako také znamenie, že je dobré začať, tak ako začínam a končím každý deň, v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Aké hodnoty považuješ za kľúčové v živote budúceho kňaza? Aký by mal byť dnes kňaz?

V prvom rade je to podľa mňa ľudskosť, pretože podľa mňa ak máš byť dobrý a svätý kňaz, ta potrebuješ byť dobrý a svätý človek.

Ako relaxuješ a tráviš voľný čas? Máš nejaké koníčky, ktoré ti dávajú nové sily pre ďalšiu službu?

Vo svojom voľnom čase si rád pozriem dobrý film, alebo si rád prečítam dobrú knihu, alebo rád trávim čas s priateľmi.

V závere, čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí premýšľajú nad kňazstvom?

Poviem to slovami sv. Jána Pavla II. – nebojte sa ! Ak v sebe cítiš povolanie a Pán ťa volá, môže sa diať hocičo, budeš kňazom. A nezabudni, že nikdy nebolo počuť, žeby bol niekto opustený, kto sa utiekal pod ochranu Matky Božej.

Naším novokňazom vyprosujeme hojnosť Božích milostí a požehnania, aby boli vždy horlivými a vernými Kristovými kňazmi! Nech Vás ochraňuje Panna Mária, Kráľovná všetkých kňazov!

Spracoval: **Matúš Kozelj**
Foto: DČ, DM, Michal Halčko

Spoznaj bohoslovca II.

Predstavujem Vám druhú časť našej novej rubriky. Aby som vyvrátil možné presvedčenie niektorých, že kňazský seminár je len pre chlapcov, ktorí práve skončili strednú školu, ukážeme si, aká pestrosť a aké výrazné vekové rozdiely medzi nami sú. Tentokrát bližšie spoznáme dvoch bohoslovcov – vekovo najmladšieho zo všetkých, dvadsaťje-

denročného prváka Daniela Sedláka a vekovo najstaršieho tridsaťdeväťročného piataka Patrika Médera. Čo ich však napriek veľkému vekovému rozdielu spája? Napríklad rovnaký dátum narodenia – 23. 10. Daniel je najmladší, no najvyšší (196 cm), Patrik najstarší, no najnižší (159 cm). Vyzerá to zaujímavo, keď počas svätej omše stoja vedľa seba (smiech).

1. Čím by bol Patrik Méder, ak by sa nevydal na cestu kňazstva?

Asi ďalej kuchárom. Ja som bol kuchárom už 13 rokov na rôznych úrovniach – pomocný kuchár, zástupca šéfkuchára, šéfkuchár, vedúci prevádzky.

2. Šport alebo čítanie kníh?

Čítanie kníh, len na to nemám veľmi čas.

3. Messenger, Instagram alebo SMS?

Väčšinou Messenger alebo WhatsApp; pokiaľ môžem, najradšej vybavujem veci telefonicky.

4. Kofola alebo pivo?

Kofola obsahuje príliš veľa cukru (smiech).

5. Čo sa radšej modlíš? Ruženec alebo breviár?

U mňa je to asi na rovnakej úrovni, obidva spôsoby modlitby sú mi rovnako blízke.

6. JKS alebo mládežnícke piesne?

JKS.

7. Pizza alebo bryndzové halušky?

Halušky a veľa slaniny (smiech).

8. Patrik, jedno krátke pozitívum a negatívum mladej generácie podľa teba.

Pozitívum – Mladí sa vedia rýchlo prispôbiť rôznym situáciám, či technológiám, držia krok s technikou.

Negatívum – Vo všeobecnosti prílišná „zahľadenosť“ na svoje telo. Šport je potrebný, ale snaha byť bez chybičky už niekedy presahuje hranice.

9. Patrik, čo by si chcel odkázať mladšej generácii?

Nech majú v úcte starších. Stáva sa, že sa napríklad nepostavia v autobuse, dnes to už nie je norma. Niekedy tiež mladí možno strácajú hranicu, čo si dovoliť voči starším, čo je už za čiarou.

Patrik Méder

Daniel Sedlák

1. Čím by bol Daniel Sedlák, ak by sa nevydal na cestu kňazstva?

Ťažko povedať. Bolo by toho viac. Chcel som ísť na zdravotnú školu, byť záchranárom, bije sa to však aj s vodičom MHD, prípadne vojakom.

2. Šport alebo čítanie kníh?

Šport.

3. Messenger, Instagram, alebo SMS?

Messenger.

4. Kofola alebo pivo?

Pivo.

5. Čo sa radšej modlíš? Ruženec alebo breviár?

Ruženec.

6. JKS alebo mládežnícke piesne?

JKS.

7. Pizza alebo bryndzové halušky?

Pizza.

8. Daniel, jedno krátke pozitívum a negatívum staršej generácie podľa teba.

Pozitívum – Sú určite veľmi pracovití, aktívni.

Negatívum – Mám pocit, že neveria mladým. Všetko chcú často urobiť sami, dávajú nám málo šanci.

9. Daniel, čo by si chcel odkázať staršej generácii?

Aby mladým viac verili, aby nám dávali šance a nemali voči nám predsudky.

Spracoval: **Benjamín Grejták**

Foto: Archív KSKE

Pravý muž je muž vzťahov

ROZHOVOR S UPRATOVAČKOU EVKOU

Pani Evka Nigutová je pre mnohých z nás omnoho viac ako len osoba, ktorá sa stará o čistotu a poriadok seminárnej budovy. Je zosobnením opory, obetavej lásky, a skrytej služby a v tejto pokornej službe je našou duchovnou mamkou. V rozhovore pre časopis Boromeo nám priblížila svoju životnú cestu a to, ako ju Boh povolal práve sem – medzi nás.

„Mužské ego, ktoré sa neformuje, môže znamenať veľkú katastrofu.“

Pani Evka, ako ste sa dostali do seminára? Ako si spomínate na svoje začiatky?

Všetko sa to začalo mojimi slovami Bohu, keď som pod ťarchou problémov, veľkých zdravotných a fyzických ťažkostí a svojimi vlastnými predstavami, padnutá na zemi v úplnej nemohúcnosti, povedala:

„Pane, ak máš so mnou nejaký plán tu na zemi, zodvihni ma a použi ma na to, na čo chceš Ty. Ja bez Teba už nevládzem.“ Tak ma poslal sem, kde sa to všetko odštartovalo a začalo sa pomalé očisťovanie môjho vnútra. Do seminára som sa dostala na základe ponuky z ABU cez sociálne siete. Slúžim tu od augusta 2016. To, ako som sa sem dostala, za akých podmienok, čo som tu postupne prežívala, čím som si prešla – v súkromnom alebo pracovnom živote – je jedno veľké Božie dielo, Jeho prozreteľnosť. S veľkým odstupom času a mojou postupnou vnútornou premenou, mojím poznaním, môžem povedať, že je to dielo Ducha Svätého od samého začiatku. Pamätám si na silný moment, keď som pri vstupe do seminára v prvý pracovný deň zastala pri veľkom obraze Zoslania Ducha Svätého

(ešte je tam stále) a nevedela som sa od neho riadnu chvíľu pohnúť. Nevedela som, čo sa so mnou deje.

Začiatky boli ozaj iné ako v bežnom zamestnaní. Teraz mám na mysli duchovnú stránku. Začínala som ako upratovačka na polovičný úväzok – bežná každodenná práca. No môj duchovný život začal naberať úplne nové obrátky, keďže moje modlitby sa stali oveľa intenzívnejšie ako predtým. Priznám sa, mala som veľakrát chuť všetko nechať a jednoducho odísť preč, lebo to bolo dosť ťažké na spracovanie a vlastné uvedomenie

si všetkého, čo sa dialo. No brala som to ako jednu veľkú výzvu, ktorej čelím už deviaty rok.

Cez mnohé situácie a cez ľudí ma Boh krásne obrusuje, očisťuje, sceluje, dvíha zo zeme a skladá nanovo. Stále, keď mi je ťažko, spomeniem si na moje slová, ktoré som dala Bohu, a idem ďalej. Neodchádzam z bojiska, prijímam všetko s pokorou, ďakujem za dobré, za to zlé ešte viac a odovzdávam všetko v modlitbe. Tu som sa naučila – a ešte stále učím – pozerat sa na veci a situácie Božím pohľadom. Veľká vďaka všetkým, ktorí stáli pri mne od samého začiatku a aj naďalej stoja, ktorí ma povzbudzovali, nasmerovali, dali radu, boli po boku či sa len podelili o obyčajné ľudské objatie – a za modlitby, ktoré veľmi pomáhajú.

Aké boli Vaše prvé dojmy z tohto prostredia, zo seminaristov, predstavených, pedagógov?

Všetko bolo pre mňa niečo nové, niečo úplne iné ako bežné zamestnanie. Pri znám sa, že ako Košičanka som ani poriadne nevedela, že seminár v Košiciach vôbec existuje. Sú to priestory, kam bežne nemá prístup ktokoľvek. Mala som veľký rešpekt pred všetkým. Musím povedať, že prvý rok, keď som nastúpila do seminára, som sa so seminaristami vôbec nestretávala, lebo boli na svojom „chránenom“ území, kam takmer nikto nemal prístup. Ja som sa starala o priestory, kde je aktívna podnikateľská činnosť. No po roku, keď sa v týchto priestoroch zriadil propedeutický ročník, sa seminárne dvere trocha pootvorili a ja som mala možnosť spoznať starších bohoslovcov aspoň tak, že sme sa pozdravili na diaľku. Predstavených

a pedagógov som spoznávala až po dlhšom čase, stretávala som ich iba náhodne. Medzi prvými, ktorých som spoznala, bol bývalý prefekt o. Jozef Kohút.

Čo Vás na Vašej práci najviac teší a čo považujete za najnáročnejšie?

Všetko je o samotnom nastavení človeka, ako vníma to, čo mu je ponúknuté. Aj z ťažkej situácie sa vždy dá vytiahnuť to dobré, pozitívne. Ide o to, ako to uchopíme a ako to potom použijeme v praxi. Svoju prácu beriem ako každodennú výzvu a predovšetkým ako dar nového dňa, ku ktorému ma pozýva Pán. Je tu možnosť napraviť to, čo sme možno pokazili v rámci ľudských vzťahov, naše slabosti, alebo len tak obyčajne slúžiť v maličkostiach a možnosť pracovať na sebe samej a posúvať sa vpred, predovšetkým po ľudskej stránke. Je to priestor a čas na vlastný progres.

Čo pre Vás znamená seminár – ako miesto, ako komunita, ako domov?

Je to miesto, kde som pocítila veľkú Božiu lásku a Jeho prijatie. S Božou pomocou sa snažím žiť život so všetkým, čo mi prináša. Všetko to vnímam vo svetle Božieho milosrdenstva, ktoré aktuálne prežívame, že Pán je vždy k nám všetkým milosrdný. Každý deň dostávame novú šancu začať odznova, aj keď pochybíme, On je tu pre nás. Rozhodnutie odpovedať je stále na nás.

V tejto čisto mužskej komunite sa učím vedieť prijať každého takého, aký je. Snažím sa porozumieť potrebám, vcítiť do toho, čo prežívajú, atď. To mňa samotnú núti istým smerom vzdelávať sa a čítať

odbornú literatúru, aby som dokázala byť s Božou pomocou aspoň trochu nápomocná a vedela, ak je potrebné, aj usmerniť.

A či to vnímam ako domov? Do istej miery áno. V samotnom propedeutickom ročníku je vytvorené rodinné prostredie, majú svoj propedeutický program. A je to zároveň priestor, v ktorom sa pohybujem ako slúžiaca žena, tak mám tu možnosť zakúšať ho každý pracovný deň. Je to skvelá príležitosť pre zdravé nastavenie mojej práce a modlitby.

Ste pre mnohých z nás oveľa viac než len pani upratovačka – ste oporou, radkyňou, kamarátkou... Prečo je to tak?

Ďakujem pekne za uznanie. Tak to by ste skôr vy, chlapci, mohli povedať, prečo ma takto vnímate. Ja sa snažím odovzdávať iba to, čo som prežila, čím všetkým som si prešla, čo ma v živote posúvalo, inšpirovalo, moje skúsenosti, rady, moje pády a vyvarovať vás tých chýb, na ktorých som sa ja sama popálila. Možno je to aj tým, že muži sa skôr dokážu s istými situáciami zdôveriť žene než mužovi, spolubratovi či

predstavenému – aspoň ja to tak vnímam. Ja veľmi rada vypočujem každého, kto je otvorený pre rozhovor o čomkoľvek, čo ho možno ťaží, s čím možno konkurujú muži medzi sebou alebo ako isté veci vnímam ja ako žena, môj pohľad, či možno vedieť nasmerovať, poradiť v praktických veciach atď. V neposlednom rade je to samotná modlitba, v ktorej cítim potrebu odovzdať všetky ťažkosti, námahy či bolesti svoje alebo iných.

Moju prítomnosť je možno vnímať ako ten potrebný prvok v cirkvi, o ktorom hovoril sv. otec – potrebnosť ženy v cirkvi. Žena by mala byť takým obohatením v mužskom kolektíve, možno takým štartérom, impulzom, inšpirátorom, no a muži to už len správne dotiahnu.

Máte 3 dcéry, vnímate bohoslovcov (a niektorých už aj kňazov) istým spôsobom ako svojich synov?

Áno, je to tak, dobrotivý Pán nám požehnal s mojím už nebohým manželom tri dcéry – tri vzácne princezné. A o synov sa tiež postaral. Je to určite aj také materinské puto, ste mi dosť blízky. Ja vás všetkých vnímam ako svojich vlastných synov, ktorých som dostala nezaslúžene, a viem, že som tu pre vás, aby som vás na vašej ceste okrem iného sprevádzala modlitbami a slúžila v obyčajných každodenných maličkostiach. Dal mi ich v mojej službe tu v seminári, až nezaslúžene veľa. Každý rok sa teším, koľko ich bude na budúci rok. Preto to všetko vkladám do modlitieb, ktoré sú veľmi potrebné pre nové duchovné a rehoľné povolania. Všetci ste moji duchovní synovia, všetci bez rozdielu ste „moji chlapci.“ Prví propedeutici – 8 chlapcov, sú už novokňazi

a rok čo rok ich bude s Božou pomocou pribúdať. Ste mojou druhou rodinkou, ktorú vkladám do modlitieb.

Nezriedka sa stretávame aj s pomenovaním, resp. hodnosťou, že ste ako naša druhá mama. Čo pre Vás znamená byť súčasťou našej formácie v tejto roli?

Musím sa priznať, že mi to trvalo dlhšie, kým som si uvedomila, čo pre vás znamenám. S odstupom času môžem povedať, že je to jeden veľký nezaslúžený dar. Je to veľká milosť uvedomenia si, do akej služby som bola povolaná. Je to zodpovednosť v istom smere, lebo aj obyčajný každodenný rozhovor či služba môžu človeka buď posunúť vpred, povzbudiť, alebo zraniť. Preto sa s vami aj ja v istom smere formujem a snažím sa byť príkladom, že aj v staršom veku sa dá študovať, načúvať skúsenejších a prijímať rady kňazov, predstavených, čítať odbornú či duchovnú literatúru, nechať sa formovať, atď. Veď ako správni kresťania by sme mali celý život na sebe pracovať, posúvať sa vpred.

Len nezastať a nestagnovať, lebo to je pre samotnú myseľ veľmi nebezpečné. Ak sa chce, dá sa skĺbiť práca, štúdium, rodina, oddych atď. Preto sa vám snažím byť príkladom aj v tomto smere. Je to iba na vás, ako uchopíte svoju formáciu.

Máte nejakú vtipnú alebo dojímavú spomienku, ktorú by ste s nami chceli zdieľať?

Keďže to píšem práve v čase, kedy sme sa dozvedeli smutnú správu o smrti pápeža Františka, mám v hlbokej pamäti návštevu svätého Otca u nás v Košickom seminári a všetku tu prípravu. Mala som tú česť vyčistiť a prichystať všetky priestory, v ktorých sa zdržiaval svätý Otec počas návštevy. Bol to vrchol mojej kariéry ako upratovačky (smiech). Tak je tomu aj teraz, naďalej sa starám o tieto priestory, ktoré slúžia pre potreby seminára.

Vtipných spomienok je dosť, bolo by ich na celé vydanie Boromea. Ale aspoň niečo: napríklad

„tituly“, ktoré som dostala od vás chlapcov - pani viceprefektka či tieňová špirituálka. (Z mojej strany tu nejde o žiadnu konkurenciu.) Alebo: „teta, mohli by ste nám prednášať dogmatiku, alebo by ste nám mohli pomôcť napísať kázeň?“ „No, keď inak nedáte, tak už čo, niečo napíšeme...“

Samozrejme, je veľa úsmevných príhod, no ide skôr o taký interný humor, ktorému by možno všetci nerozumeli.

Ako ste už spomínali, svätý o. František nás pozýva, aby sme vytvárali v Cirkvi väčší priestor pre ženy. Čo to môže podľa Vás znamenať pre naše prostredie a aké obohatenia z toho vyplývajú?

Možno by to bola dobrá otázka pre vás, seminaristov, ako ste vnímali prítomnosť ženy v propedeutickej komunite, keď ste tam boli. Či a ako vás to istým spôsobom obohatilo, posunulo vpred, možno naučilo mnohým praktickým veciam, či ste aspoň trochu pocítili z vašej strany istý progres, atď.

Ak sa na to všetko pozrieme cez Sväté Písmo, môžeme pekne vidieť, ako Ježiš vedie dialóg so ženou, ako sa jej zastáva a ako ho mnohé ženy sprevádzajú na pozemskej ceste. Ihneď po svojom zmŕtvychvstaní sa ako prvej zjavuje Márii Magdaléne a posielal ju, aby to ohlásila učeníkom. A je tu aj jeho matka Mária, ktorá ho sprevádzala počas jeho pozemskej púte so ženami a ich neustálou každodennou službou v maličkostiach. Bola tam jasná, každodenná prítomnosť žien.

Je to určite začiatok niečoho nového, čo doposiaľ vo formácii možno trochu chýbalo – priniesť a začleniť do formácie kňazov ženský prvok, element, ktorý je istým spôsobom potrebný. Vedieť prijať aj pohľad ženy na riešenie problémov, nájsť možno vhodný kompromis, naučiť sa žiť zdravé vzťahy, vzájomne sa rešpektovať, ale hlavne vedieť si byť navzájom darom jeden pre druhého v každodennom živote.

Čo by ste odkázali seminaristom do ďalších rokov dozrievania?

Ste vzácní, jedineční, mladí ľudia s kopy dobrých vlastností, vynikáte svojimi darmi a talentami, ktoré ste dostali od Boha ako dar. Z mojej strany, ako vašej duchovnej mamy, k vám smeruje veľké povzbudenie do vašej služby kňaza, pre ktorú ste sa rozhodli. Snažte sa vždy, a za každých okolností, mať jasný cieľ ku kto-

rému smerujete. Prídu dni ťažkých skúšok, pokušení, duchovných bojov, možno príde veľmi ťažká chvíľa, keď budete uvažovať o odchode, a vtedy si spomeňte na ten moment, tú chvíľu, keď ste prvýkrát pocítili Boží hlas – volanie do Jeho služby, a to nech je vašim veľkým utvrdením, kde je vaše miesto.

Buďte pevne zakorenení vo viere. Majte vyjasnené otázky: kým ste, prečo ste tu a k čomu ste boli povolani. Buďte ľudskí – to je najväčšia devíza pre vás, ako budúcných kňazov (všetci, čo ste prešli propedeutickým ročníkom, viete, že to bol prvý z pilierov formácie). Snažte sa žiť zdravé vzťahy, lebo pravý muž je muž vzťahov; majte ujasnené postojoyé hodnoty, racionálne myslenie, aby ste vedeli spracovávať svoje emócie. Veľmi dbajte na rozvíjanie svojej citovej zrelosti, na sebaopoznanie, sebauvedomenie, sebadarovanie a seba prijatie; je potrebné tieto aspekty mať dobre spracované a tam, kde je to potrebné, aj hľadať cestu k uzdraveniu.

Špeciálna kategória je mužské ego a mužský strach – strach zo zodpovednosti, z akéhokoľvek zlyhania. Neprestávajú byť nikdy mužmi modlitby. Modlitba patrí medzi jeden z troch pilierov muža (plus práca a vzor). Je pravdou, že egoistami sa rodíme všetci muži aj ženy, bez výnimky, no zvlášť mužské ego, ktoré sa neformuje, neuzdravuje a nedokáže spracovať, môže znamenať pre samotného muža veľkú katastrofu. Vedela by som o tom rozprávať z vlastných skúseností – každodenné pretláčanie svojich nespracovaných emócií atď. Verte, nie je to veľmi príjemné. Je to celkom zaujímavá skúsenosť pre mňa, ako ženu pracujúcu v mužskom kolektíve, zopár rokov. Pri všetkom svojom konaní majte vždy na

pamäti svoju východziu pozíciu – svoje miesto v službe, čo môžem, alebo nemôžem zo svojej pozície konať. Chce to rešpekt a maximálnu pokoru, ktorým sa tu učíte – formujete, a nielen vy. Majte vždy otvorené vaše srdiečka pre každého, koho vám dobrotivý Pán pošle každý deň do vašej služby.

A čo by ste možno odkázali predstaveným a tým, ktorí pripravujú formáciu?

Celkom odvážna otázka na moju adresu. Odkázať by sa dalo čokoľvek. Ja viem povedať s veľkým rešpektom k predstaveným len to, čo som ja sama prežila, čo mňa samotnú posúva vpred a čo tu v seminári vidím, vnímam, počujem a snažím sa to zdravo spracovať. Tu som sa naučila jednej veci: nech už v našich životoch prežívame akúkoľvek situáciu, vždy a za každých okolností dobre padne, ak má človeka kto povzbudiť. Preto im prajem a vyprosujem múdrosť do každého rozhodnutia v ich službe, či už myšlienkou, slovom alebo skutkom, veľa síl, trpezlivosti s vami, seminaristami a nadhľadu nad všetkým – ten je veľmi potrebný. Nemajú to ľahké, v rukách majú zodpovednosť za vás všetkých, z ktorej sa tiež raz budú zodpovedať, tak ako aj my všetci. Takže niekedy konajú tak, ako musia, lebo je to o ich zodpovednosti za vás a o tom, čo je prospešné pre vašu formáciu. No a niekedy konajú aj tak, ako si to žiaľ vy svojim vlastným neuváženým konaním priamo vyžiadate – takto to vnímam ja. Stojí to za zváženie. Vždy ide o to, aký postoj vieme zaujať k samotnej veci. Ak viem, čo chcem, vidím svoj cieľ, tak idem a prijímam akúkoľvek prekážku vo svojej formácii, správ-

ne ju vyhodnotím a snažím sa ju brať ako to, čo ma posúva vpred. Je len na veľký prospech, ak si dokážeme z každej situácie vybrať to pozitívne, správne to uchopiť a dať to do praktického života. Veď ako je napísané v Sv. Písme: „Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré.“ (Rim 8, 28-31) Aj mňa to veľmi posúva vpred a som za to veľmi vďačná – už 9 rokov. V každom prípade ide o veľkú zodpovednosť zo strany predstavených a určite si túto funkciu nevybrali dobrovoľne. Vy áno – prišli ste sa formovať dobrovoľne.

Ak by ste mali možnosť vylepšiť seminárny poriadok, aké zmeny by ste videli ako prospešné?

Ďakujem za túto otázku. Veľmi rada by som na ňu odpovedala, no najprv by som seminárny poriadok musela aspoň sčasti poznať, ako je nastavený seminár ako celok, jeho štruktúru a ako by to malo, či mohlo fungovať. Ja nevidím do týchto vecí, takže je veľmi ťažké dať záverečné stanovisko v tomto smere. Zatiaľ je to všetko mimo mojej služby.

A teraz niečo z môjho oboru: O seminárny poriadok sa snažím starať najlepšie, ako viem, viac to nejde – nech mi je odpustené, ak niečo niekedy zanedbám v rámci čistoty a prostredia. Metlu, handru, vedro mám – ich využitie je viacúčelové a vo vzájomnej zhode s kýmkoľvek, kto ich zoberie do vlastných rúk a použije ich k tomu, k čomu boli pri svojej prvej výrobe určené (smiech).

Prajem a vyprosujem nám všetkým zdravý integritu, teda ducha, dušu aj telo.

Spracoval: **Ondrej Martinkovič**

Foto: Eva Nigutová

Nová skúsenosť v Prahe

Nápad absolvovať študentskú mobilitu Erasmus+ so sebou priniesol – okrem očakávania – aj neistotu a radosť. Vnímal som túto výzvu ako príležitosť spoznať iné akademické prostredie, nové prostredie formovania sa ku kňazskej službe, ale aj ako možnosť nazrieť zblízka do náboženského prežívania našich susedov. Chcel som zároveň spoznať aj samého seba v situácii, ktorá mi bude v budúcnosti často vlastná – keď prídem do nového prostredia a budem mať okolo seba ľudí, ktorých potrebujem spoznať.

Moja cesta do neznáma sa začala na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie. Počasie v Prahe bolo daždivé a na mnohých miestach v Čechách boli záplavy. Po prilete sa však počasie začalo postupne vyjasňovať, a tak som mohol začať spoznávať Prahu bez väčších problémov.

Prijatie zo strany predstavených a bohoslovcov bolo nad moje očakávania.

Prvý týždeň bol poznávací – mali sme priestor na vzájomné zoznámenie sa, ako aj na oboznámenie sa s prostredím a okolím seminára. Hneď počas druhého týždňa sme absolvovali duchovné cvičenia v trapistickom kláštore Našej Pani nad Vltavou pri Poličanoch, ktoré boli pre mňa duchovne veľmi obohacujúce.

Najvýznamnejšou udalosťou, ktorou som v tomto období žil, bola Národná svätováclavská púť v Starej Boleslavi, kde boli prítomní takmer všetci českí biskupi aj kardinál. Obohacujúcimi skúsenosťami boli tiež víkend s bohoslovcami z Olomouca, duchovná obnova pre mladých mužov s názvom Tammím, Fakultná púť či svätá omša s americkým biskupom Robertom Barronom v Strahovskom kláštore. Pravidelne sme mávali v našej kaplnke sväté omše s českými biskupmi, po ktorých nasledovali spoločné raňajky a neformálne rozhovory. Samozrejmosťou boli aj rôzne bratské

posedenia, rozhovory a výlety s bohoslovcami a predstavenými.

Nezabudnuteľným zážitkom pre mňa bolo aj miništrovanie na sv. omšiach s kardinálmi Pietrom Parolinom, štátnym sekretárom Vatikánu, a Mariom Grechom, generálnym sekretárom Synody biskupov, ako aj následná večera s nimi.

Veľkým povzbudením a príkladom pre mňa bola Slovenská farnosť v Prahe – komunita Slovákov žijúcich v hlavnom meste. Farárom tejto farnosti je slovenský kňaz. Spoločenstvo je veľmi živé a je v ňom doslova cítiť rodinnú atmosféru. Farníci sa pravidelne stretávajú, navzájom sa poznajú a zdieľajú svoje prežívanie viery. Dovolím si povedať, že fungovanie tejto farnosti môže byť inšpiráciou aj pre mnohé naše domáce spoločenstvá a farnosti.

Celý semester sa nedá zachytiť v jednom článku, no malý náhľad doňho sa urobiť dá. Som za túto skúsenosť nesmierne vďačný, pretože mi priniesla nové pohľady na mnohé oblasti, množstvo

osobných skúseností a cenných rád do života – i, verím, do mojej budúcej kňazskej služby.

V neposlednom rade som vďačný za priateľstvá, ktoré som v Prahe nadviazal, pretože verím, že – tak ako všetko v našom živote – ani tie nie sú náhodou, ale Božím darom.

Spracoval a foto:
Martin Baloga

Pastoračné víkendy II.

V poslednom čísle sme si predstavili novinku v našej formácii – tzv. pastoračné víkendy. Tentokrát Vám prinášame pohľady ďalších dvoch bohoslovcov, ktorí ich zažili na vlastnej koži a delia sa s nami o ich skúsenosti a zážitky, ktoré ich obohatili na ceste ku kňazstvu.

KROK VIERY V TIENI KRÍŽA

Daniel Dzuriš (košické nemocnice)

5. ročník

Nový koncept pastoračných víkendov neminul ani nás piatakov, a vďaka nemu sme mali možnosť spoznať realitu služby kňaza v nemocnici. Musím sa priznať, že z tejto služby som mal vždy najväčší rešpekt – vravel som si, že ak by som raz bol do nemocnice vyslaný, neodmietol by

som, no radšej by som ako kňaz pracoval na čomkoľvek inom. Ale, ako nám pred pár rokmi počas stretnutia so zasvätenými v Bratislave prízvukoval pápež František: „V duchovnom a cirkevnom živote máme pokušenie hľadať falošný pokoj, ktorý nám zaručuje bezproblémový stav, namiesto

evanjeliového ohňa, ktorý nás znepokojuje, ktorý nás premieňa.“

Aj vďaka tejto rade som sa rozhodol prijať túto „životnú výzvu“ ako hodnotnú skúsenosť – a vôbec som to neoľutoval. Naša úloha bola celkom jednoduchá a jasná: roznášať Eucharistiu chorým, ktorí sa k nej inak nemohli dostať. Okrem toho sme, keďže sme boli traja, využili čas aj na to, že sme sa zastavili na každom oddelení a pýtali sa na duchovnú službu všetkých pacientov v nemocnici, keďže niektorí o takejto možnosti možno ani nevedeli.

Okrem povzbudenia Eucharistiou sme sa snažili ľuďom – aspoň v rámci našich obmedzených možností – pomôcť aj slovom pri rozhovoroch, najmä v čase, keď boli nemocnice zatvorené pre verejnosť. Priznám sa, že to nebolo vôbec jednoduché a často aj nad moje sily, najmä pri vážnejších prípadoch. No vždy som sa povzbudoval tým, že najpodstatnejším tu nie je môj výkon, ale výkon Krista,

ktorého som ľuďom mohol sprostredkovať. Často som mal dokonca pocit, že ľudia v nemocnici povzbudzovali viac mňa než ja ich. A tak sa tento čas stal pekným a hodnotným – aj napriek svojej občasnej náročnosti.

Na záver by som sa rád poďakoval kaplánovi Matúšovi, ku ktorému sme boli poslaní a ktorý na tomto mieste začínal len pár mesiacov pred nami. Ďakujeme za cenné rady a rozhovory, za otvorenosť a neúnavnosť – aj keď to s nami bolo niekedy dosť ťažké (najmä keď sme dokázali skomoliť priezviská pacientov natoľko, že ich po víkende nemohol nájsť :). Ďakujeme za spoločenstvo, ktoré nám dalo do budúcej služby veľmi veľa! A rovnako ďakujeme aj personálu nemocnice – ak sa k tomuto článku dostanete, ďakujeme Vám za ústretovosť a prajeme veľa síl a Božích milostí do Vašej hodnotnej (aj keď často nedece-nenej) práce!

NAPLNO VO FARNOSTI BOŽIEHO MILOSRDENSTVA

Patrik Gutek (Košice – KVP)

4. ročník

Ja a moji spolužiaci, ročníkovo druhí najstarší v seminári, sme boli pridelení do košických farností. Pastoračné víkendy sme absolvovali štyri v zimnom a štyri v letnom semestri. Osobne som bol pridelený do Farnosti Božieho milosrdenstva v Košiciach na sídlisku KVP.

Mojou víziou počas týchto víkendov bolo zažiť farskú pastoračiu vo všetkých jej

aspektoch, čo sa mi aj celkom podarilo. Napríklad: práca s deťmi a mládežou – pomoc a účasť na šarkaniáde pre rodiny s deťmi; zúčastnenie sa na víkendovky s animátormi, ktorí majú na starosti detské stretnutia, prípravu letného tábora a farský ples detí; práca s miništrantmi – účasť na jednom stretnutí miništrantskej univerzity a miništrovanie

pri sv. omšiach; katechumeni – zúčastnenie sa niekoľkých katechéz; liturgické skúsenosti – dvakrát krst počas sv. omše; vedenie krížovej cesty v kostole a zúčastnenie sa celodennej krížovej cesty v prírode; absolvovanie farskej púti na horu Butkov a do Rajeckej Lesnej; mnohé rozhovory s farníkmi.

Tým, že farský Kostol Božieho milosrdenstva na KVP patrí tohto roku medzi jubilejné chrámy, mal som možnosť sčasti zažiť aj mimoriadny program týkajúci sa jubilejného roka. Raz som sa zúčastnil večera milosrdenstva spojeného s chválami so Spoločenstvom Maranatha a dvakrát som pomáhal s venovaním sa pútnikom, ktorí navštívili tento jubilejný chrám.

Okrem toho veľmi výnimočným časom boli ľudové misie, ktoré počas jedného pôstneho týždňa mali na starosti otcovia redemptoristi pod vedením p. Michala Zamkovského. Hoci som zažil iba víkend z týchto ľudových misií, bol to pre mňa veľmi požehnaný čas osobnej duchovnej

obnovy. Veľmi ma obohatili kázne a katechézy pátrov redemptoristov.

Takou dobrou bodkou za pastoračnými víkendmi bola slávnostná odpustová sv. omša, na ktorú ma pán farár srdečne pozval. Predsedal jej apoštolský nuncius Nikola Girasoli, ktorý svojou spontánnosťou a ohnivou kázňou povzbudil nielen prítomných farníkov a pútnikov, ale aj mnohých divákov, ktorí túto slávnosť sledovali prostredníctvom Slovenskej televízie. Pri tejto sv. omši bol prítomný aj o. arcibiskup Bernard Bober a viacerí kňazi vrátane mnohých pútnikov.

Na záver chcem vyjadriť veľkú vďaku pánovi farárovi Petrovi Sýkorovi, jeho farským vikárom (kaplánom) a farníkom za bratské prijatie, spoluprácu, rady, usmernenia, cenné rozhovory a osobné svedectvá života, ktoré ma utvrdili na ceste k diecéznemu kňazstvu.

Spracovanie a foto:
Daniel Dzuriš, Patrik Gutek

Propedeutici v obrazoch

Na najbližších stranách časopisu Vám ponúkame „fotoprehľad“ najdôležitejších udalostí, ktoré sme počas celého propedeutického ročníka zažili. Ak sa chcete o našich aktivitách dozvedieť viac, neváhajte si pozrieť našu webstránku www.propedeutikum-ke.sk.

Naša prvá návšteva vo farnosti Vranov nad Topľou – Čemerné, kde sa každého 13. dňa v mesiaci oslavuje Panna Mária Fatimská. (13. 10. 2024)

Na sviatok sv. Mikuláša sme prekvapili deti v detskom domove. (6. 12. 2024)

Tretí januárový týždeň sme prežili na Skalke pri Trenčíne, kde sme mali naše prvé duchovné cvičenia pod vedením o. Juraja Sedláčka. (20. – 23. 1. 2025)

Vo svojom čase sme si našli čas aj na prípravu tradičnej fašiangovej maškrtky. (5. 2. 2025)

Po návrate zo semestrálnych prázdnin sme počas víkendu putovali po stopách (budúceho blahoslaveného) Božieho služobníka Štefana Iglódyho. (8. – 9. 2. 2025)

Naša (zatiaľ) posledná pastoračná návšteva vo farnosti Skrabské a jeho filiálkach. Okrem svätých omší sme navštívili aj nádherný lom v Skrabskom. (16. 2. 2025)

Počas národnej púte sme nemohli vynechať ani Baziliku svätého Petra vo Vatikáne, kde nás nečakane prekvapil aj Svätý otec, pápež František. (4. – 8. 4. 2025)

Spracoval: **Martin Brveník**
Foto: Propedeutikum

Extra náš občasný a každodenný

HABEMUS PANEM! = MÁME CHLIEB!

Ingrediencie:

1 ks droždie
1 PL cukru
čistá alebo minerálna voda
1 kg hladkej múky
1 PL soli
2 dcl mlieka
5 PL octu
7 ks domácich vlašských orechov
1 PL mletej rasce
1 KV kurkumy
Bonus: štipka muškátového orechu

Tip: Formu, v ktorej budeme piecť, odporúčame naolejovať a pomúčiť, aby sa chlieb po dopečení vybral bez akéhokoľvek problému (overené, osvedčené a hlavne využívané).

Postup: Ako prvé si osobitne urobíme „štartovaciu kultúru“ z droždia, 1 PL cukru a vlažnej vody v malej miske. Všetko rozmiešame do konzistencie riedkej kaše. Necháme odstáť prikryté cca 15 min. Medzitým si nachystáme všetko zvyšné a potrebné na prípravu cesta. Hotový kvások z droždia pridáme do nachystanej misy. Všetko miesime ručne alebo strojom. Snažíme sa dosiahnuť hustotu cesta takú, aby sa po vymiesení odlepovalo od stien misy. Tomu podriaďujeme pridávanie vody. Avšak, odporúčame urobiť trochu redšie cesto kvôli chutnejšiemu výsledku. Takéto cesto necháme zakryté odležať zhruba 1 hod., kým nám vykysne. Počas doby kysnutia robíme priebežne poriadok. Hotové cesto vyberieme z misy von,

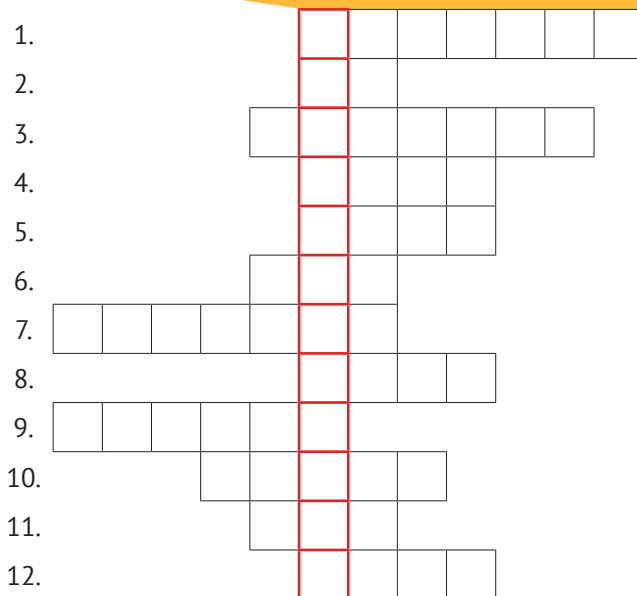
dáme ho na pomúčené denko, párkrát ho preložíme, vytvarujeme, uložíme do pripravenej formy a necháme podkysnúť 20 min. Počas doby podkysnutia zapneme rúru a vyhrejeme ju na 250 °C. Podkysnutý chlieb dáme do vyhriatej rúry. Po 5 min. znižujeme teplotu na 220 °C. Pečieme cca 45 minút. Po zhruba 20 min. vyberáme chlieb z formy, aby sa celý prepiekol. Je to individuálne, ide o druh rúry, preto si každý musí odsledovať svoj vlastný čas. Po stanovenej dĺžke pečenia chlieb vyberáme z rúry a necháme ho vychladnúť. Následne ho rozkrojíme a podávame každý podľa domáceho zvyku. Prvé sústo odporúčame zjesť samotné, tzn. bez nátierky a pod. Prajeme Vám dobrú chuť!

Spracoval: **Samuel Sitkanič**

Foto: Archív KSKE

Osemsmerovka, súťaž, vtipy

Milí priatelia!

Tentokrát sme si pre Vás pripravili jubilejnú tajničku. Na to, aby ste ju správne vyriešili potrebujete rozlúštiť dvanásť slov.

1. Zdrobnenina mena Ježiš	7. Chválospev pred Evanjeliom
2. Rozum (inak povedané)	8. Opak starého
3. Abram (nové meno)	9. Opak slova neslušný
4. Abrahámov syn	10. Vyjadrenie, postoj alebo hláška
5. Posledné ročné obdobie	11. Existoval
6. Symbol sv. Marka	12. Panovník

Ak sa vám podarí našu osemsmerovku rozlúštiť, môžete nám správnu odpoveď spolu s Vašími kontaktnými údajmi poslať na e-mailovú adresu:

casopisboromeo@gmail.com

Alebo poštou na adresu:

**Časopis Boromeo
Kňazský seminár sv. Karola Boromejského
Hlavná 91
042 03 Košice**

Zo všetkých správnych odpovedí, ktoré nám pošlete do **20. 9. 2025** vyžrebujeme troch z Vás, ktorí budú odmenení vecnou cenou. S výhercami sa potom skontaktujeme a ich mená uverejníme na našom webe **www.kske.sk**, ako aj na našej facebookovej stránke.

Držíme vám palce!

Spracoval: **Marián Kuruc**

VTIPNÉ OKIENKO

Priateľa Karola Wojtyłu, biskupa Deskura, previezli do nemocnice v Zürichu. Ján Pavol II. bol oňho ustarostený. Rozhodol sa preto, že zavolá z Ríma do Švajčiarska, aby sa informoval o jeho stave. Telefonistka v züríškej nemocnici neverila, že dobre počula, keď sa ozval Svätý otec: „Tu je pápež.“ Na okamih bola zmätená, potom však do slúchadla s najväčšou srdečnosťou odpovedala: „A tu je cisárovná z Číny.“

Farár sa sťažuje biskupovi:

– Pán biskup, ľudia mi zaspávajú pri kázaní. Poradte mi, prosím.

Biskup mu hovorí:

– No musíš ich nejako zaujať. Napríklad. Ľudia, zamiloval som sa... do Panny Márie. Chápeš?

V nedeľu na omši začne farár kázať.

– Ľudia, biskup sa zamiloval... len si nemôžem spomenúť na meno tej ženy.

Kňaz, diakon a kostolník umrú a prídu k nebeskej bráne. Svätý Peter sa ich pýta, prečo by ich mal vpustiť do neba.

Kňaz hovorí: „Po celý život som kázal Božie slovo a viedol ľudí k spásu!“ Svätý Peter prikývne a vpustí ho.

Diakon povie: „Slúžil som Cirkvi, pomáhal som núdznym a šíril evanjelium.“ Svätý Peter ho tiež vpustí.

Kostolník len vytiahne veľký zväzok kľúčov a hovorí: „Bezo mňa sa tam ani nedostanete.“ Svätý Peter sa zasmieje a otvorí bránu dokorán!

Príde Petrík zo školy a vraví mamičke:

– Mami, dnes som sa jediný z celej triedy prihlásil!

– No to je pekné... a na čo sa pani učiteľka pýtala?

– Že kto rozbil okno na chodbe.

MODLITBA ZA BOHOSLOVCOV

Pane Ježišu, prosíme ťa za našich bohoslovcov,
aby sa stávali zrelými a na čnosti bohatými osobnosťami
podľa tvojho vzoru. Ty si im adresoval nielen výzvu
„Podďte za mnou!“, ale aj výzvu „Učte sa odo mňa!“
Vlož do ich srdca lásku k Božiemu slovu a k najsvätejšej Eucharistii.

Naplň ich srdcia láskou k svätej Cirkvi,
ktorá uchováva a vysluhuje sviatosti spásy.
Daj, aby sa naši bohoslovci vo svojej príprave
na kňazskú službu stávali deň čo deň svätejšími.
Duchu Svätý, privádzaj našich bohoslovcov k vytrvalému
a dôslednému nasledovaniu Krista.

Amen.